

Sygn. akt: KIO 1443/21

WYROK

z dnia 23 czerwca 2021 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Renata Tubisz

Protokolant: Rafał Komoń

po rozpoznaniu na rozprawie w Warszawie w dniu 18 czerwca 2021 r. w sprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 14 maja 2021r. **przez odwołującego:** Lingua Lab. s.c. W. Sz., M. D. ul. Sereno Fenn'a 6 lok.14, 31-143 Kraków

w postępowaniu powadzonym przez zamawiającego: Województwo Małopolskie ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków

orzeka

1. Uwzględni odwołanie i nakazuje zamawiającemu: unieważnienie czynności wyboru najkorzystniejszej oferty, odrzucenia oferty VERBA-TEXT, powtórzenia czynności badania i oceny ofert
2. Kosztami postępowania obciąża zamawiającego Województwo Małopolskie ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków

i

- 2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15.000 zł 00 gr (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez odwołującego

Lingua Lab. S.c. W. Sz., M. D. ul. Sereno Fenn'a 6 lok.14, 31-143 Kraków tytułem wpisu od odwołania

- 2.2. zasądza od zamawiającego Województwo Małopolskie ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków kwotę 16.845 zł 00 gr (słownie: szesnaście tysięcy osiemset czterdzieści pięć złotych zero groszy) na rzecz Lingua Lab. S.c. W. Sz., M. D. ul. Sereno Fenn'a 6 lok.14, 31-143 Kraków stanowiącą koszty postępowania odwoławczego poniesione z tytułu wpisu od odwołania i wynagrodzenia pełnomocnika odwołującego.

Stosownie do art. 579 ust. 1 i art. 580 ust.1 i 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019 ze zm.) na niniejszy wyrok – w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w **Warszawie**

Przewodniczący: .....

Uzasadnienie

Prowadzone postępowanie przez zamawiającego o udzielenie zamówienia publicznego dotyczy „Wykonanie w ramach III etapu projektu pn. <<m_MSIT - mobilny Małopolski System Informacji Turystycznej>> pisemnych tłumaczeń treści turystycznych z języka polskiego na język: angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych) wraz z korektą Native Speaker'a, a następnie wprowadzenie przetłumaczonych treści do systemu bazodanowego m_MSIT, prowadzonym przez Województwo Małopolskie, numer referencyjny postępowania : TS-VII.272.2.2020.

Data podjęcia informacji o podstawie do wniesienia odwołania: 6.05.2021 r. - informacja o wyniku postępowania w załączeniu

Data wniesienia odwołania: 14.05.2021 r.

Data przekazania kopii odwołania Zamawiającemu: 14.05.2021 r.

Strona internetowa, na której udostępniono Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia (Platforma zakupowa): <https://bip.malopolska.pl/>

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pod numerem; 2020/S 245-607884

Odwołanie

Interes we wniesieniu odwołania:

Odwołujący posiada interes w skorzystaniu ze środków ochrony prawnej z uwagi na to, że Województwo Małopolskie (dalej jako „Zamawiający”), dokonało wyboru najkorzystniejszej oferty w postępowaniu wadliwie - z naruszeniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zamawiający zaniechał odrzucenia oferty wykonawcy VERBA-TEXT LLC IT SPÓŁKA KOMANDYTOWA, dalej jako „wykonawca VERBA-TEXT” i dokonał wyboru oferty wskazanego wykonawcy jako najkorzystniejszej, pomimo że złożone przez wykonawcę wyjaśnienia w sprawie wyliczenia ceny oraz wyjaśnienia dodatkowe potwierdzały, że złożona przez tego wykonawcę oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. W ramach złożonych wyjaśnień - wykonawca nie wykazał, że cena jego oferty nie jest rażąco niska.

Zamawiający zaniechał odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT, pomimo że zawiera ona rażąco niską cenę oraz pomimo, że oferta została złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. W szczególności cena, jaką zaoferowało, jest niewystarczająca do realizacji zamówienia w sposób zgodny z wymaganiami zamieszczonymi w Szczegółowym Opisie Przedmiotu Zamówienia w szczególności w zakresie poddania wszystkich tłumaczeń korekcie Native Speaker'a (tj. osoby, dla której język danego tłumaczenia jest językiem ojczystym) oraz wprowadzenia przetłumaczonych treści do systemu bazodanowego m_MSIT.

Gdyby Zamawiający prawidłowo przeprowadził proces badania i oceny oferty wykonawcy VERBA TEXT, odrzuciłby tę ofertę. W takiej sytuacji Odwołujący uzyskałby zamówienie, bowiem jego oferta - w świetle ustanowionego w postępowaniu jedynego kryterium oceny ofert (ceny) - jest najkorzystniejsza spośród wszystkich złożonych ofert.

W wyniku naruszenia przepisów ustawy Pzp przez Zamawiającego - Odwołujący utracił możliwość prawidłowego wykonania zamówienia, uzyskania zysku ekonomicznego oraz potwierdzeń prawidłowego wykonania zamówienia.

Na podstawie art. 513 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 11.09.2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2019 z późn. zm.) w zw. z art. 90 ust. 1 i art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 11.09.2019 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2020 z późn. zm.) Odwołujący wnosi odwołanie zarzucając Zamawiającemu naruszenie następujących przepisów ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843) (zwanej dalej „PZP” lub „ustawa Prawo zamówień publicznych”):

I. art. 89 ust. 1 pkt 4 Pzp w zw. z art. 90 ust. 3 Pzp - poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT, mimo że zawiera ona rażąco niską cenę oraz mimo, że wykonawca ten nie sprostął ciężarowi wykazania, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny a nawet jego wyjaśnienia (z dnia 29.01.2021 r.) oraz wyjaśnienia dodatkowe (z dnia 13.04.2021 r.) - przez swoją ogólnikowość, brak powiązania z przedmiotem zamówienia, wewnętrzną sprzeczność a nawet - potwierdzenie stawek rażąco niskich - potwierdziły, że zaoferował on rażąco niską cenę;

II. art. 89 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 90 ust. 1 pkt 1 Pzp w zw. z § 1 i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. - poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA, mimo że istotne części składowe ceny oferty:

- wynagrodzenie za tłumaczenie na 7 języków 1 strony (1800 znaków zzs) wraz z weryfikacją Native Speakera - podane jako 148 zł brutto / 7 języków - (tj. 21,48 zł brutto za tłumaczenie jednej strony z weryfikacją Native Speakera).

- są wycenione niezgodnie z minimalnym wynagrodzeniem za pracę oraz minimalną stawką godzinową,

III. art. 89 ust. 1 pkt 3 Pzp w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji - poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT, mimo że jej złożenie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, polegający na próbie użycia środków przekazanych w związku z epidemią COVID-19 do walki konkurencyjnej z innymi wykonawcami a ponadto - wobec próby manipulacji zawartej w drugich wyjaśnieniach jakoby wykonawca uzyskiwał dofinansowanie z PFRON,

IV. art. 24 ust. 1 pkt 16 i 17 Pzp oraz art. 89 ust. 1 pkt 3 Pzp - poprzez zaniechanie wykluczenia z postępowania lub odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT pomimo, że wykonawca ten - w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny z 29.01.2021 r. wprowadził Zamawiającego w błąd poprzez posługiwanie się referencjami wydanymi na inne podmioty w taki sposób, aby utwierdzić go w przekonaniu, że to spółka „Verba Text sp. z o.o. sp. k.” wykonywała usługi na rzecz podmiotów wskazanych w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny,

V. art. 91 ust. 1 Pzp poprzez wybór oferty najkorzystniejszej wykonawcy, którego oferta powinna zostać odrzucona, a wykonawca wykluczony oraz poprzez zaniechanie wyboru oferty Odwołującego jako najkorzystniejszej, pomimo że po wezwaniu do wyjaśnień i odrzuceniu oferty wykonawcy VERBA TEXT - jako zawierającej rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia - oferta, Odwołującego byłaby ofertą najkorzystniejszą.

Odwołujący wnosi o uwzględnienie odwołania i nakazanie Zamawiającemu:

1. unieważnienia czynności wyboru najkorzystniejszej oferty z dnia 6.04.2021 r.,
2. powtórzenia czynności badania i oceny ofert,
3. odrzucenia oferty wykonawcy VERBA-TEXT,
4. wykluczenia wykonawcy VERBA-TEXT z postępowania,
5. dokonania wyboru oferty Odwołującego w wyniku ponownego wyboru oferty najkorzystniejszej.

UZASADNIENIE

Zarys stanu faktycznego:

1. Zamawiający prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn „Wykonanie w ramach III etapu projektu pn. <<m_MSIT - mobilny Małopolski System Informacji Turystycznej>> pisemnych tłumaczeń treści turystycznych z języka polskiego na język: angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych) wraz z korektą Native Speakera, a następnie wprowadzenie przetłumaczonych treści do systemu bazodanowego m_MSIT.", numer referencyjny: TS-VII.272.2.2020.

Wartość zamówienia przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Pzp.

2. W postępowaniu oferty złożyło trzech wykonawców, którzy zaoferowali następujące ceny brutto:

1 LINGUA LAB s.c.| W. Sz.,| M. D.| ul. Piastowska 8a lok. 33 30-211 Kraków | (obecny adres siedziby: ul. Sereno Fenn'a 6 lok. 14 , 31-143 Kraków 433.762,00 zł.

2 E. W. ul. Armii Krajowej 52/2 36 - 030 Błazowa 351.120,00 zł. oferta odrzucona

3 Verba - Text Sp. z o.o., sp. k. ul. Belgradzka 4 lok. 13, 02 - 793 Warszawa 301.560,00 zł.

Zamawiający określił całkowitą szacunkową wartość zamówienia bez podatku VAT na kwotę 554 354,47 zł.

3. Zgodnie z postanowieniami SIWZ, SOPZ oraz wzoru umowy - w zakres zamówienia wchodziło - poza dokonaniem tłumaczeń - również ich weryfikacja przez Native-Speaker'a:

Opis przedmiotu zamówienia zgodnie z SOPZ (załącznik nr 1 do Umowy):

IV. ZAKRES I ZASADY REALIZACJI ZAMÓWIENIA

1. Zakres zamówienia obejmuje:

1) Wykonanie pisemnych tłumaczeń treści turystycznych z języka polskiego na język: angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych).

2) Poddanie wszystkich tłumaczeń korekcie Native Speakera (tj. osoby, dla której język danego tłumaczenia jest językiem ojczystym).

3) Wprowadzenie przetłumaczonych treści do systemu bazodanowego m_MSIT.
Fragment Wzoru Umowy w zakresie obowiązków Wykonawcy:

§2.

[...]

4. Wykonawca jest zobowiązany, przed wprowadzeniem do systemu bazodanowego m_MSIT przetłumaczonych tekstów, będących przedmiotem zamówienia, do dokonania ich korekty i weryfikacji pod względem poprawności językowej, gramatycznej, terminologicznej, spójności stylistycznej przez Native Speakera.

5. W przypadku wykonania tłumaczenia przez Native Speakera, Zamawiający zobowiązany jest do dokonania ostatecznej korekty i weryfikacji tłumaczenia przez innego tłumacza, dla którego język tekstu jest językiem ojczystym.

4. Zamawiający określił w SIWZ następujący sposób obliczenia ceny oferty:

13. Opis sposobu obliczenia ceny

1. W celu obliczenia ceny wykonania zamówienia (ceny oferty) Wykonawca jest zobowiązany obliczyć i podać w tabeli nr 1 Formularzu „Oferta”:

a) cenę jednostkową brutto za wykonanie 1 strony pisemnego tłumaczenia treści turystycznych z języka polskiego (1800 znaków) na język na język: angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych) wraz z korektą Native Speakera (pkt 2. a oferty).

b) cenę jednostkową brutto za wprowadzenie 1 wpisu przetłumaczonych treści turystycznych do systemu bazodanowego m_MSJT (pkt 2. b oferty).

2. Następnie Wykonawca dokona iloczynu poszczególnych cen jednostkowych maksymalnych liczb w ramach danej pozycji. Ceną oferty będzie suma cen w pozycjach jeden i dwa.

3. Cena za wykonanie zamówienia podana w ofercie musi być ceną brutto (razem z podatkiem VAT). Cena winna uwzględniać wszystkie koszty związane z wykonaniem zamówienia, w tym za przeniesienie autorskich praw majątkowych, cła, podatki i inne opłaty.

5. W dniu 26.01.2021r. Zamawiający, w oparciu o art. 90 ust. 1 Pzp wezwał wykonawcę VERBA-TEXT do złożenia wyjaśnień w zakresie ceny oferty. W wezwaniu wskazał w szczególności na to, że wyjaśnienia powinny zawierać szczegółowe kalkulacje wyliczenia ceny za „wykonanie pisemnych tłumaczeń treści turystycznych z języka polskiego (1400 stron) na język angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych) wraz z korektą Native Speakera.

6. Wykonawca VERBA TEXT w dniu 29.01.2021 r. złożył wyjaśnienia (pierwsze wyjaśnienia), których treść miała charakter ogólny i niepowiązany z przedmiotem zamówienia (Odwołujący odniesie się do nich szczegółowo w dalszej części odwołania). Jednocześnie wyjaśnienia wykonawcy nie potwierdzają, że faktycznie w ramach

zaoferowanej ceny wykonawca zrealizuje zamówienie w sposób wymagany w SOPZ - tj. wraz z poddaniem wszystkich tłumaczeń korekcie Native Speakera.

7. W dniu 25.03.2021 r. Zamawiający poinformował o wyborze oferty wykonawcy VERBA-TEXT jako najkorzystniejszej.

8. W dniu 2.04.2021 r. Odwołujący wniósł odwołanie na czynność wyboru oferty najkorzystniejszej w niniejszym postępowaniu, zarzucając Zamawiającemu zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT jako zawierającą rażąco niską cenę oraz z uwagi na fakt, że została złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji oraz zaniechanie wykluczenia tego wykonawcy z postępowania z uwagi na wprowadzenie Zamawiającego w błąd poprzez posługiwanie się w treści wyjaśnień rażąco niskiej ceny referencjami wydanymi na inne podmioty.

9. W dniu 20.04.2021 r. Zamawiający unieważnił czynność wyboru oferty najkorzystniejszej - tj. czynność zaskarżoną w odwołaniu, jednocześnie uwzględnił częściowo wniesione odwołanie i podjął ponownie czynność badania i oceny ofert.

Wobec powyższego Odwołujący wycofał wniesione odwołanie z uwagi na brak substratu zaskarżenia w postaci anulowanej czynności wyboru oferty najkorzystniejszej.

10. W dniu 20.04.2021 r. Zamawiający wezwał wykonawcę VERBA TEXT do wyjaśnień dodatkowych w przedmiocie rażąco niskiej ceny:

- proszę o wyjaśnienie powodów załączenia do złożonych wyjaśnień referencji wystawionych na rzecz innych podmiotów niż Wykonawca, tj VERBA-TEXT LLC IT SPÓŁKA KOMANDYTOWA (poprzednio Verba - Text Sp. z o.o., sp. k.) Ul. Belgradzka 4 lok. 13, 02 - 793 Warszawa; Zamawiający zwraca uwagę, że w części referencji wskazano, że podmiot faktycznie wykonujący zamówienie, nie jest podmiotem, który złożył ofertę w przedmiotowym postępowaniu.

- proszę o wyjaśnienie, w którym miejscu zostały wskazane koszty dokonania korekty przez Native Speakera i ile one faktycznie wynoszą,

- w jaki sposób posiadanie certyfikatu ISO 17100:2015 przekłada się na możliwość obniżenia ceny oferty,

- jaki wdrożyli Państwo autorski program informatyczny i w jaki sposób przekłada się on na możliwość obniżenia ceny oferty,

- w jaki sposób przyznane subwencje umożliwiły obniżenie ceny oferty;

- jaką czasochłonność (liczbę minut) założyli Państwo na przetłumaczenie jednej strony wraz z dokonaniem weryfikacji Native Speakera,

- czy podane przez Państwa ceny jednostkowe i cena oferty uwzględniają wartość podatku VAT w wysokości 23%. w sytuacji gdyby była właściwa inna stawka podatku VAT lub zachodziły przesłanki do zwolnienia Państwa od zastosowania podatku VAT, to w wyjaśnieniach proszę przedstawić argumenty przemawiające za taką sytuacją,

11. Wykonawca VERBA TEXT w dniu 23.04.2021 r. złożył wyjaśnienia (wyjaśnienia dodatkowe). Wyjaśnienia te są lakoniczne, niespójne i wewnętrznie sprzeczne oraz niepowiązane w żaden sposób z ofertą wykonawcy, pierwszymi wyjaśnieniami rażąco niskiej ceny ani z działaniami wykonawcy podejmowanymi w ramach niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia.

Wyjaśnienia nie zawierają żadnych dowodów na potwierdzenie przedstawionych w nich informacji.

Złożone wyjaśnienia potwierdzają zarzuty Odwołującego w zakresie rażąco niskiej ceny oferty wykonawcy VERBA TEXT, wprowadzenia Zamawiającego w błąd oraz działań tego wykonawcy stanowiących czyn nieuczciwej konkurencji.

12. W dniu 6.05.2021 r. Zamawiający dokonał kolejnej czynności wyboru oferty najkorzystniejszej. Ponownie została wybrana oferta wykonawcy VERBA TEXT.

W świetle okoliczności niniejszej sprawy - w szczególności wyjaśnień rażąco niskiej ceny Wykonawcy VERBA TEXT z 29.01.2021 r. oraz wyjaśnień dodatkowych z dnia 23.04.2021 r.

- Zamawiający powinien był odrzucić ofertę Wykonawcy, a jego samego wykluczyć z postępowania.

Przechodząc do uzasadnienia poszczególnych zarzutów należy wskazać co następuje:

I. Zarzut naruszenia art, 89 ust. 1 pkt 4 Pzp w zw. z art. 90 ust. 3 Pzpo - poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT. mimo że zawiera ona rażąco niską cenę oraz mimo, że wykonawca ten nie sprostął ciężarowi wykazania, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny a nawet jego wyjaśnienia (z dnia 29.01.2021 r.) oraz wyjaśnienia dodatkowe (z dnia 13.04.2021 r.) - przez swoją ogólnikowość, brak powiązania z przedmiotem zamówienia, wewnętrzną sprzeczność a nawet - potwierdzenie stawek rażąco niskich - potwierdziły, że zaoferował on rażąco niską cenę.

1. Skierowanie do wykonawcy wezwania w trybie art. 90 ust. 1 Pzp kreuje domniemanie wystąpienia w ofercie tego wykonawcy rażąco niskiej ceny. Zaistnienie takiego domniemania skutkuje przerwaniem na wykonawcę ciężaru udowodnienia, że oferta nie zawiera rażąco

niskiej ceny. Natomiast wraz ze złożeniem wyjaśnień wykonawca VERBA TEXT nie udowodnił, że zaoferowana przez niego cena nie jest rażąco niska.

2. Wyjaśnienia z 29.01.2021 r. (pierwsze wyjaśnienia) wykonawcy VERBA TEXT można podzielić na trzy części:

- 1) treść wyjaśnień
- 2) kalkulację ceny
- 3) dowody

- przy czym informacje wskazane w każdej części pierwotnych wyjaśnień są ogólne i niepowiązane z przedmiotowym zamówieniem - a kalkulacja ceny nie zawiera żadnych informacji o składnikach ceny (koszty stałe, koszty zmienne, zysk) - takich jak koszt tłumaczenia czy koszt weryfikacji tłumaczenia przez native-speakera, podczas gdy są to podstawowe zadania jakie wykonawca ma wykonać w ramach realizacji zamówienia.

3. Poza tym, wykonawca złożył również drugie wyjaśnienia - w dniu 23.04.2021 r. (wyjaśnienia dodatkowe) - które stanowią uzupełnienie pierwotnie złożonych wyjaśnień. Należy wskazać, że wyjaśnienia dodatkowe są niepowiązane z wyjaśnieniami pierwotnymi, są sprzeczne z tymi wyjaśnieniami (wykluczają się wzajemnie) oraz sprzeczne wewnętrznie, nie zawierają żadnych konkretnych informacji ani dowodów - a stanowią jedynie zbiór deklaracji i niczym nie potwierdzonych założeń wykonawcy.

4. Wykonawca złożył wyjaśnienia na łącznie 42 stronach, lecz są one albo bezwartościowe, albo wprowadzają w błąd oraz nie zawierają podstawowego elementu cenowego (weryfikacji Native Speakera) oraz wskazują wręcz stawki sprzeczne z kalkulacją Verba Text Sp. z o.o. Sp. k.

Na wstępie wskazujemy cztery główne podstawowe powody, dlaczego wyjaśnienia złożone przez wykonawcę - potwierdzała wręcz rażąco niską cenę:

- 1) Po pierwsze - samo stwierdzenie w pkt 5 dodatkowych wyjaśnień, że wykonawca nie jest w stanie podać stawki tłumaczy i stosuje kwotę 18,30 jako minimalne wynagrodzenie pracy w przedsiębiorstwie wykonawcy.

Twierdzenie to jest odmową odpowiedzi na kwestię podania założeń i kalkulacji cenowych. Można je również odczytać jako sugerowanie, że tłumacze u wykonawcy pracują w najniższej stawce.

Sugerowanie, że można uwzględnić kwotę 18,30 jako stawkę godzinową w niniejszym postępowaniu - jako wynagrodzenia tłumaczy - jest próbą wprowadzenia Zamawiającego w błąd.

5. „Wykonawca wyjaśnia, że wszyscy tłumacze, w tym native speaker to osoby uprawiające wolny zawód którzy samodzielnie organizują swój czas i warsztat pracy. Wykonawca nie ma także wpływu na tempo, ani wydajność pracy tłumacza, gdyż są to indywidualne cechy osobnicze. Z tego powodu, Wykonawca nie jest w stanie precyzyjnie oszacować czasu potrzebnego na przetłumaczenie czy korektę tekstu w danym języku. Wykonawca zapewnia natomiast, że minimalna stawka godzinowa stosowana w przedsiębiorstwie Wykonawcy w 2021 roku to 18,30 zł. brutto.”

Zamawiający oceniający wyjaśnienia z należytą starannością powinien uznać, że Wykonawca odmówił mu podania kalkulacji i próbuje sugerować, że przy wykonywaniu przedmiotowych usług może zastosować stawkę najniższego wynagrodzenia -18,30 za godzinę.

Przyjęcie tego twierdzenia za prawdziwe jest sprzeczne z powszechnie znanymi danymi na temat wynagrodzenia tłumaczy.

Co istotne - informacje o średnich wynagrodzeniach tłumaczy - są udostępniane i powszechnie znane.

Wskazać należy, że w realiach rynkowych osoby o kwalifikacjach wymaganych dla realizacji przedmiotowego zamówienia - otrzymują wynagrodzenie znacznie wyższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Z danych podmiotów prowadzących działalność w branży zasobów ludzkich wynika, że w okresie 2017 - 2020 mediana płac na stanowisku tłumacza wynosiła 5.100-5.450 zł brutto:

(Źródło: Sedlak & Sedlak- <https://wynagrodzenia.pl/moja-placa/ile-zarabia-tlumacz>)

Zarobki tłumacza

To, ile zarabia tłumacz języka angielskiego, zależy od kilku czynników. Duże znaczenie ma np. region i wielkość miasta, które wpływają nie tylko na stawki, ale również na liczbę zleceń. 5100 zł brutto - tyle wynosiła mediana płac na tym stanowisku w 2017 r. Pracownicy mogli liczyć także na benefity, np. dofinansowanie zajęć sportowych (29%), dostęp do prywatnej opieki medycznej (24%), świadczenia socjalne (18%) oraz ubezpieczenie na życie (12%). 69% tłumaczy wykonywało obowiązki na podstawie umowy o pracę. Warto zwrócić uwagę, że znaczny odsetek tłumaczy wykonuje swoje obowiązki na podstawie umowy - zlecenia lub

umowy o dzieło. W ich przypadku obowiązuje zasada - im więcej wykonanych zleceń, tym większe wynagrodzenie.

(Źródło: Pracuj.pl - <https://zarobki.pracuj.pl/raporty-i-trendy-placowe/ile-zarabia-tlumacz-języka-angielskiego>).

Brak szczegółowej kalkulacji, odmowa podania danych oraz ogólne sformułowania zawarte w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny o stawce 18,30 jednoznacznie wskazują, że cena jest rażąco niska.

2) Po drugie - w całej treści kalkulacji złożonej wraz z pierwszymi wyjaśnieniami nie znalazła się żadna odrębna pozycja wskazująca, że wykonawca ustalił, oszacował i uwzględnił koszty weryfikacji tłumaczenia 1 strony przez Native Speakera — natomiast w wyjaśnieniach dodatkowych wykonawca dopuścił się manipulacji w zakresie wyliczenia stawki za pracę Native Speakera.

Element ten stanowi istotny element ceny w niniejszym postępowaniu. Został podkreślony wielokrotnie przez Zamawiającego.

Zamawiający w wezwaniu skierowanym do wykonawcy podkreślił, że

„Wyjaśnienia powinny zawierać szczegółowe kalkulacje wyliczenia ceny za...

- wykonanie pisemnych tłumaczeń....

Kalkulacja powinna obejmować wszystkie koszty związane z wykonaniem zamówienia...."

Ten element nie tylko jest istotny z tego powodu, że został potraktowany szczególnie przez Zamawiającego - w niniejszym postępowaniu właśnie element Native Speaker jest charakterystycznym dla tłumaczeń będącym przedmiotem zamówienia. Bez pokazania i wyszczególnienia tego elementu - cała kalkulacja jest bezwartościowa.

Natomiast w wyjaśnieniach z dnia 23.04.2021 r. wykonawca wskazał, że koszty dokonania korekty przez Native Speakera stanowią 25% ceny jednostkowej brutto za wykonanie 1 strony pisemnego tłumaczenia oraz wskazał że wynosi ona 49,50 zł (198,00 zł x 0,25).

Co istotne, wykonawca w wyjaśnieniach dopuścił się i manipulacji w zakresie wskazania kosztów Native Speakera. Mianowicie wykonawca obliczył koszt weryfikacji tłumaczenia przez Native Speakera jednej strony z „ceny sprzedaży brutto” wynoszącej 198.00 zł - podczas gdy powinien obliczać ten koszt z „ceny zakupu brutto” - wynoszącej 148.00 zł.

Cena sprzedaży brutto obejmuje bowiem zysk wykonawcy - który został określony na 50 zł. Wskazana w pierwszych wyjaśnieniach kwota zysku (dochodu) wykonawcy jest nienaruszalna - wykonawca nie mógł jej zmienić kolejnymi wyjaśnieniami. Natomiast

odliczanie od kwoty sprzedaży brutto kosztów Native Speakera narusza kalkulację przyjętą pierwotnie przez Wykonawcę i de facto stanowi zmianę wyjaśnień. Powoduje również, że pierwsze wyjaśnienia są niewiarygodne.

Kwota za prace Native Speakera bez wątplenia stanowi koszt nabycia usługi i to w stosunku do tego kosztu powinna zostać obliczana.

Poniżej fragment tabeli cenowej z pierwotnych wyjaśnień wykonawcy:

	cena ZAKUPU	cena SPRZEDAŻY	
Opis przedmiotu zamówienia	cena zakupu	cena	
	brutto jednej	sprzedaży	
	str. 1800 zzs	brutto jednej	dochód
		str. 1800 zzs	dot.1 str.
Cena jednostkowa brutto za wykonanie 1 strony pisemnego tłumaczenia treści turystycznych z języka polskiego (1800 znaków) na język na język: angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych) wraz z korektą Native Speaker`a	148,00	198,00	50,00

Tym samym Wykonawca po raz kolejny wprowadza Zamawiającego w błąd. Pytanie Zamawiającego dotyczyło bowiem kosztu nabycia usługi native speakera za jedną stronę tłumaczenia. Wykonawca informuje, że koszt ten wynosi 25% ceny jednostkowej brutto za jedną stronę NABYCIA TAKIEJ USŁUGI. Tymczasem, jako podstawę kalkulacji kosztu native speakera Wykonawca zamiast kwoty nabycia usługi, przedstawia kalkulację opartą o stawkę sprzedaży usługi, co powoduje, że wykazywane wynagrodzenie jest sztucznie zawyżone i

przez to ma wykazać, że wysokość wynagrodzenia spełnia wymóg w zakresie minimalnej stawki godzinowej wynoszącej 18,30 zł brutto.

Zmanipulowana kalkulacja Wykonawcy (zmieniona w stosunku do pierwszych wyjaśnień):

198,0 zł brutto / 7 języków = 28,28 zł brutto per język per strona

28.28 zł brutto x 25% (wartość podana w wyjaśnieniach Wykonawcy z dnia 23.04.2021 r.) = 7 zł brutto (stawka dla native speakera za 1 stronę)

28.28 zł brutto x 75% = 21,21 zł brutto (stawka dla tłumacza za 1 stronę)

Prawidłowa kalkulacja oparta o stawkę Wykonawcy z Formularza Ofertowego czyli oparta o stawkę nabycia/zakupu usługi nie zawierającej zysku z tytułu

sprzedaży usługi:

148,0 zł brutto / 7 języków = 21,14 zł brutto per język per strona

21.14 zł brutto x 25% (wartość podana w wyjaśnieniach Wykonawcy) = 5,28 zł brutto (stawka dla native speakera za 1 stronę)

21.14 zł brutto x 75% = 15,85 zł brutto (stawka dla tłumacza za 1 stronę)

Ponadto — nieprawidłowość kalkulacji Wykonawcy wskazanej w wyjaśnieniach dodatkowych - wskazuje porównanie danych między tą kalkulacją a kalkulacją finansową zyskowności realizacji projektu przedstawioną przez Wykonawcę w pierwszych wyjaśnieniach z 29.01. 2021 r. gdzie podaje, że całkowity koszt wynagrodzeń brutto związany z projektem wynosi 197 000,00 zł brutto (trzecia pozycja kalkulacji):

Kalkulacja zaoferowanej ceny

Cena ofertowa brutto 301.560,00 zł

1 koszt materiałów brutto 23.100,00 zł.

2 koszt wykonania zamówienia brutto 37.200,00 zł.

3 koszty wynagrodzeń brutto 197.000zł. 19,00złbrutto /1h

RAZEM (koszty)

Przewidywany zysk brutto 44 260,00 zł

Rentowność (%) 14,68

KOSZTY wynagrodzeń brutto:

197 000,00 zł brutto / 7 języków = 28 142,85 zł brutto per język

28 142,85 zł brutto per język / 1400 stron = 20,10 zł brutto per język per strona

20.10 zł brutto x 25% (wartość podana w wyjaśnieniach Wykonawcy) = 5,02 zł brutto (stawka dla native speaker'a za 1 stronę)

20.10 zł brutto x 75% = 15,07 zł brutto (stawka dla tłumacza za 1 stronę).

Wobec powyższego - w zakresie założeń do kalkulacji ceny przedstawianych przez wykonawcę, wskazać należy że wykonawca wiedząc, że Zamawiający nie jest ekspertem w zakresie wynagradzania tłumaczy oraz native speakerów celowo manipuluje stawkami zakupu oraz sprzedaży usługi chcąc wprowadzić Zamawiającego w błąd twierdząc, że wynagrodzenie spełnia wymogi minimalnego wynagrodzenia godzinowego 18,30 zł brutto, gdy tymczasem w rzeczywistości tak nie jest ponieważ wynosi ono maksymalnie 15,07 zł brutto w przypadku tłumacza i 5,02 zł brutto w przypadku native speaker'a.

Wyjaśnienia wykonawcy jednoznacznie wskazują, że nie ujął on kosztów weryfikatora, tylko później w sposób nieudolny - próbuje zmniejszyć inne swoje koszty, aby znaleźć możliwość pokrycia kosztu weryfikatora.

Takie działanie jednak powoduje, że cała usługa okazuje się poniżej kosztów ponoszonych za minimalne wynagrodzenie za godzinę.

3) Po trzecie - kwota, którą Wykonawca podał w „kalkulacji” - 148 zł brutto za 7 tłumaczeń 1 strony 1800 znaków wraz z weryfikacją - wskazuje, że zaoferowana cena jest nierealna.

Kwotę 148 zł przedstawioną w wyjaśnieniach:

.Opis przedmiotu zamówienia   cena zakupu brutto jednej str 1800 zzs

Cena jednostkowa brutto za wykonanie 1 strony pisemnego tłumaczenia treści turystycznych z języka polskiego (1800 znaków) na język na język: angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych) wraz z korektą Native Speaker'a
148,00

- należy podzielić przez 7 (7 języków).

Po podzieleniu - kwota brutto 21,14 - po odjęciu podatku Vat - 17,18 zł netto - wskazuje wprost na to, że nie może wystarczyć na przetłumaczenie 1 strony 1800 znaków i nie jest w stanie pokryć weryfikacji i innych czynności i kosztów wykonawcy.

4) Po czwarte - należy podkreślić, że na końcu pierwszych wyjaśnień – wykonawca podał stawki, jakie dotyczą tłumaczeń - potwierdzają wręcz one rażąco niską cenę, jaką przyjął wykonawca Verba Text. Sp. z o.o. sp. k.,

Przykładowo - stawki ujęte na str. 40 wyjaśnień - wskazują na to, że przetłumaczenie (SAMO PRZETŁUMACZENIE) - jednej strony to kwoty od

21,0 zł do nawet 27,00 zł (za język słowacki),

Tłumaczenie zwykłe z języka polskiego na język obcy	TRYB	TRYB
	NORMALNY	EKSPRESSOWY
Tłumaczenie zwykłe z języka polskiego na język angielski.	24,50	30,50
Tłumaczenie zwykłe z języka polskiego na język niemiecki.	24,50	30,50
Tłumaczenie zwykłe z języka polskiego na język rosyjski.	21,00	22,00
Tłumaczenie zwykłe z języka polskiego na język czeski.	27,00	34,00
Tłumaczenie zwykłe z języka polskiego na język słowacki.	27,00	34,50

(s. 39 „wyjaśnień”),

7. stawka za stronę zawierającą 1800 znaków tłumaczenia pisemnego, zwykłego w trybie normalnym (z/na język angielski) 25,00 (dwadzieścia pięć zł) PLN

8. stawka za stronę zawierającą 1800 znaków tłumaczenia pisemnego, zwykłego w trybie normalnym (z/na język niemiecki) 25,00 (dwadzieścia pięć zł) PLN

9. stawka za stronę zawierającą 1800 znaków tłumaczenia pisemnego, zwykłego w trybie normalnym (z/na język hiszpański) 35,00 (trzydzieści pięć zł) PLN

(s. 41 „wyjaśnień”).

Oznacza to, że samo tłumaczenie - będzie wynosić ponad 21 zł. Potwierdza to fakt, że wykonawca nie uwzględnił kosztu weryfikacji.

Podkreślenia wymaga również, że ceny ww. usług - NIE SPADAJĄ, ALE ROSNĄ - Co potwierdza choćby ostatni raport NBP z marca 2021 r. dot. prognozy wzrostu cen i raport GUS z analogicznego okresu. W 2021 roku inflacja w Polsce wyniesie średnio 3,4 proc. - wynika z najnowszej ankiety NBP, opartej na prognozach ośrodków analitycznych a według najnowszych, wstępnych danych GUS za marzec, tempo wzrostu cen w Polsce przyspieszyło bardziej, niż oczekiwano. Inflacja w marcu wyniosła 3,2 proc.

W związku z powyższym - przyjęcie przez Zamawiającego stawek z końcowych załączników - z jednoczesnym uwzględnieniem stawek niższych o 25% - jest niezgodne z zasadami logicznego wnioskowania. Skoro ceny rosną - to jak można uwzględnić ceny niższe - a nawet poniżej minimalnej stawki za godzinę.

5. Odnosząc się szczegółowo do treści wyjaśnień - zarówno pierwszych jak drugich - należy wskazać, że z jednej strony - zostały one złożone na wielu stronach (łącznie prawie 50) (licząc załączniki), natomiast w 99% - elementy „wypełniające” te wyjaśnienia - są nie na temat i nie mają nic wspólnego z rzetelną kalkulacją:

W zakresie treści wyjaśnień dot. struktury organizacyjnej wykonawcy:

1) Informacje wskazane przez wykonawcę w pkt. 1-2 nie mają żadnego wymiernego przełożenia na koszt wykonywania usługi. Posiadanie certyfikatu ISO 17100:2015 nie oznacza automatycznie obniżenia kosztów wykonywania zamówienia. Tymczasem zgodnie z wiedzą odwołującego jest wręcz przeciwnie. Norma ISO obliuguje do wykonywania tłumaczeń dwuetapowo a co za tym idzie, koszt usługi automatycznie wzrasta o około 40-50%. Wykonawca wskazuje, że sama praca zgodnie z wymogami normy ISO powoduje obniżenie kosztów obsługi o ok. 15%. Natomiast wykonawca nie wskazuje nawet na ile wycenił koszty obsługi przedmiotowego zamówienia, oraz o jaką wartość zostały one realnie obniżone w związku z wdrożeniem normy ISO 17100:2015. Dodatkowe wyjaśnienia wykonawcy z dnia 23.04.2021 r. nie wnoszą w tym zakresie żadnych nowych informacji. W dalszym ciągu wykonawca nie określił jak wykorzystanie normy ISO przekłada się realnie na koszty wykonania przedmiotowego zamówienia.

Odwołujący także jest certyfikowany w zakresie normy ISO 17100:2015, stąd wie, że wyjaśnienia stanowią próbę wprowadzenia zamawiającego w błąd - polegającą na wykorzystywaniu braku wiedzy merytorycznej o funkcjonowaniu normy ISO 17100:2015 w praktyce, natomiast podkreślić należy, że wszelkie informacje przedstawione przez Verba Text wskazują wręcz, że taka norma nie jest stosowana.

2) Informacja z pkt. 3 wyjaśnień, która również dotyczy rzekomego obniżenia kosztów obsługi, zarządzania przez wprowadzenie „szczególnego procesu” - jest bardzo ogólnikowa, a okoliczność wykorzystania systemu informatycznego przez wykonawcę, nie jest niczym nowym i specyficznym. Każdy z podmiotów profesjonalnych posiada w tym zakresie różne rozwiązania wspomagające proces zarządzania (systemy zarządzania informacją CRM, bazy danych, programy księgowo, itp.) okoliczność wskazywana w wyjaśnieniach nie jest właściwa tylko dla tego wykonawcy. Również w tym przypadku nie wskazano wymiernie jak korzystanie z systemu (który nie jest niczym wyjątkowym dla profesjonalistów) - wpłynie na obniżenie kosztów wykonania tego zamówienia. Wręcz przeciwnie - wydajne systemy CRM

dedykowane dla biur tłumaczeń stanowią wydatek kilkuset tysięcy złotych i muszą zostać ujęte po stronie kosztów we wszelkich kalkulacjach cenowych mających wykazać zyskowność projektu.

W dodatkowych wyjaśnieniach z dnia 23.04.2021 r. wykonawca wskazał, że:

„Istotną funkcją narzędzia CRM jest pamięć tłumaczeniowa, która jest rodzajem bazy danych złożonej z rekordów zawierających co najmniej dwie wersje językowe danego fragmentu tekstu, najczęściej zdania. Wielką zaletą korzystania z pamięci tłumaczeniowej jest możliwość uzyskania tłumaczenia o dużym stopniu spójności terminologicznej i stylistycznej, gdyż zapisane już tłumaczenia stanowią wzorzec, do którego tłumacz może łatwo dostosować podobne fragmenty w dalszej części tekstu. Wykorzystywanie uzupełniającej się stałe pamięci tłumaczeniowej podczas przekładania dokumentów o dużym stopniu powtarzalności pozwala tłumaczowi oszczędzić dużo czasu i wysiłku, gdyż przetłumaczone wcześniej fragmenty są automatycznie wyszukiwane w bazie i mogą być w łatwy sposób ponownie wykorzystane, co znacząco wpływa na czas realizacji zamówienia, który jest głównym czynnikiem kosztowo-twórczym wpływającym na cenę wykonania usługi. Wykonawca oszacował zmniejszenie kosztów pracy o 10% w stosunku do tradycyjnych metod realizacji, co bezpośrednio przekłada się na zwiększenie konkurencyjności, w tym zaoferowania korzystniejszej usługi.” (fragmenty pogrubione przez Odwołującego)

Odnosząc się do powyższych twierdzeń, wskazać należy że branża tłumaczeniowa powszechnie korzysta z różnorodnych technologii informatycznych usprawniających prace. Programy o funkcjonalności opisywanej przez wykonawcę w wyjaśnieniach (tzw. narzędzia CAT), są wykorzystywane powszechnie przez tłumaczy i biura tłumaczeń a ich posiadanie nie jest niczym zaskakującym, ani nie stanowi przewagi konkurencyjnej. Jest to wręcz standardowym rozwiązaniem branżowym a ich nieposiadanie świadczy o braku profesjonalizmu. Odwołujący także posiada narzędzia CAT - SDL Trados Studio. Powyższa okoliczność nie uzasadnia obniżenia ceny oferty o wartość procentową wskazaną przez Wykonawcę. Należy podkreślić, że to kolejny element wyjaśnień, w którym wykonawca nie wskazuje realnego - kwotowego wpływu na obniżenie ceny.

Należy w tym miejscu przywołać wyrok KIO z dnia 26 kwietnia 2021 r., Sygn. KIO 902/21 r w którym Izba uznała, że narzędzie wspomagające tłumaczy - jako wykorzystywane powszechnie w branży - nie wpływa na znaczne obniżenie ceny usług tłumaczeniowych:

„Argumentacja, którą przywołuje wykonawca w treści złożonych wyjaśnień ma charakter niczym niepopartych zapewnień, które są na tyle lakoniczne i ogólne, że nie sposób odnieść je do tego konkretnego zamówienia, realizowanego dla tego zamawiającego. Zapewnienia o istniejącej przewadze technologicznej firmy na rynku krajowym i europejskim, polegającej na

zintegrowanym, udostępnianym bezpłatnie tłumaczom narzędziu CAT i deklaracją, że kalkulacja ceny bazuje na tej przewadze - są twierdzeniami zarówno ogólnikowymi, co nie popartymi żadnymi wyliczeniami (w postaci zobrazowania jak przekłada się owo rozwiązanie na możliwość obniżenia ceny ofertowej). Wyjaśnienia takie są wątpliwe również z tego powodu, że jak zauważył odwołujący, jak też przystępujący po jego stronie wykonawca takie szczególne okoliczności dotyczyć mogą dotyczyć praktycznie wszystkich usług tłumaczeniowych oraz być wykorzystane przez większość wykonawców działających na rynku, stosujących w swojej pracy podobne narzędzia”.

Należy również wskazać, że w świetle dalszej części wyjaśnień z dnia 23.04.2021 r. - twierdzenie o ograniczeniu czasu pracy lingwistów jest nieprawdziwe. W pkt 5 wyjaśnień z dnia 23.04.2021 r. - wykonawca wskazał:

„Wszyscy tłumacze, w tym native speakerzy to osoby uprawiające wolny zawód, które samodzielnie organizują swój czas i warsztat pracy. Wykonawca nie ma także wpływu na tempo, ani wydajność pracy tłumacza, gdyż są to indywidualne cechy osobnicze.”

Wobec tego - jeśli wykonawca nie ma wpływu na czas pracy tłumaczy to jednocześnie nie może on zakładać, że wykorzystywane przez niego narzędzia informatyczne „pозwołają tłumaczowi oszczędzić dużo czasu” i „wpłyną na czas realizacji zamówienia” - bowiem jak wskazuje, jest to niepoliczalne i uzależnione od konkretnego tłumacza. Zatem nie sposób czynić w tym zakresie założeń, a szczególności nie sposób szacować zmniejszenia kosztów pracy o 10%.

3) Informacje z pkt 4 - cyt. „Wykonawca posiada stabilne zaplecze personalne, co eliminuje potrzeby poszukiwania tłumaczy i kosztów z tym związanych”

- po pierwsze - stanowią zbiór ogólników, w praktyce są nieweryfikowalne a wykonawca nie wykazał w jaki sposób okoliczności te miałyby wpłynąć na wysokość zaoferowanej ceny.

- po drugie stoją w sprzeczności z pozostałą treścią wyjaśnień, gdzie wykonawca wskazuje, że jego współpraca z tłumaczami oparta jest na umowach o dzieło, oraz, że zatrudnia studentów na podstawie umów zlecenia - obydwa stosunki charakteryzują się niestabilnością zatrudnienia i dużą rotacją. W takich okolicznościach nie sposób mówić o „stabilnym zapleczu personalnym”,

- po trzecie należy podkreślić, że wykonawca nie udowodnił tego twierdzenia - składając np. umowy o pracę (nawet zanonimizowane),

- po czwarte - złożone w dniu 23.04.2021 r. wyjaśnienia dodatkowe stoją w sprzeczności z argumentacją w zakresie zaplecza personalnego wykonawcy. W wyjaśnieniach wykonawca wskazuje bowiem, że wszyscy tłumacze, w tym native speakerzy to osoby uprawiające wolny zawód, które samodzielnie organizują swój czas i warsztat pracy. Nie sposób zatem nazwać współpracy opartej na takich zasadach jako „stabilnego zaplecza personalnego”.

4) Informacja z pkt. 5 - dotycząca współpracy z tłumaczami na podstawie umów o dzieło i oszczędnościach w kosztach uzyskania przychodu w wysokości 50%:

- nie jest potwierdzona choćby przedstawieniem jednej przykładowej umowy z tłumaczem „o dzieło”, stanowi jedynie zapewnienie wykonawcy. Ponadto sam sposób rozliczeń z tłumaczami dostępny jest dla wszystkich wykonawców, obciążenia fiskalne są jednakowe dla wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, nie jest to okoliczność właściwa tylko dla tego wykonawcy.

5) Odniesienia się wymagają również nowe okoliczności wskazane w wyjaśnieniach dodatkowych z dnia 23.04.2021 r., a to:

- Korzystanie z subwencji i dofinansować części kosztów wynagrodzeń w związku z zatrudnieniem osób niepełnosprawnych, osób bezrobotnych, osób po 50 roku życia.

Po pierwsze jest to zupełnie nowa okoliczność, której wykonawca nie podnosił w pierwszych wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny i jako taka nie może być brana pod uwagę, bowiem złożenie dodatkowych wyjaśnień może co najwyżej stanowić uzupełnienie informacji już zawartych w pierwotnie złożonych wyjaśnieniach, ale w żadnym razie nie może wskazywać na nowe - wcześniej nie wskazywane okoliczności.

Po drugie okoliczność ta nie została niczym udowodniona ani nawet uprawdopodobniona. Wykonawca nie przedstawił żadnych dowodów, że otrzymuje dofinansowanie z publicznych pieniędzy i przeznacza je na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników - w postaci umów o pracę, porozumień z Urzędem Pracy itp.

Po trzecie okoliczność ta stoi w sprzeczności z treścią pierwszych wyjaśnień, w których wykonawca wskazywał na zatrudnienie osób na podstawie umów o dzieło i zlecenia, a w szczególności wskazywał na zawieranie umów ze studentami.

Poza tym, z jednego z wcześniej przedstawionych dokumentów - Decyzji w Sprawie Subwencji Finansowej z dnia 2.06.2020 r. wynikało, że wykonawca zatrudnia tylko dwóch pracowników. Tymczasem w wyjaśnieniach dodatkowych wykonawca informuje, że zatrudnia osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne skierowane z urzędu pracy oraz osoby w wieku

50+ nie przedstawiając żadnych dowodów na liczbę osób zatrudnionych i długość trwania ewentualnego zatrudnienia.

- Zapewnienie stosowania minimalnej stawki godzinowej w przedsiębiorstwie Wykonawcy w 2021 r. w wysokości 18,30 zł brutto

Kwestia ta poddana została szczegółowemu odniesieniu się w pkt 4 ppkt 1 uzasadnienia przedmiotowego zarzutu. Zgodnie z tym należy podkreślić ponownie, że wykonawca w ramach zaoferowanej ceny nie zapewnia nawet minimalnego wynagrodzenia dla tłumaczy i weryfikatorów. Deklaracja z wyjaśnień dodatkowych jest zatem nieprawdziwa i nie ma oparcia w kalkulacjach ceny oferty wykonawcy.

Niezależnie od powyższego należy również podkreślić, że nawet stosowanie minimalnej stawki godzinowej za usługi wykonywane przez profesjonalnych tłumaczy i weryfikatorów native speakerów jest nierealne. Minimalna stawka godzinowa określona w przepisach - to nie jest stawka realnego wynagrodzenia tłumaczy i weryfikatorów.

Profesjonalni tłumacze - tacy, którzy spełniają wymagania Zamawiającego w zakresie wykształcenia, uprawnień i doświadczenia - zarabiają średnio co najmniej 5 100 - 5 450 zł brutto.

Z pewnością stawka w wysokości 18,30 zł za godzinę pracy dla profesjonalnego i doświadczonego tłumacza jest nierealna - niemożliwa do uzyskania na rynku usług tłumaczeniowych.

Wyjaśnienia złożone przez wykonawcę - w zakresie wysokości wynagrodzeń tłumaczy i native speakerów - nie potwierdzają w żaden sposób, że zaoferowana cena nie jest rażąco niska. Wyjaśnienia stanowią jedynie zbiór niczym niepopartych deklaracji wykonawcy i na ich podstawie nie można uznać, że zaoferowana cena jest realna.

Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 26.04.2021 r.. KIO 902/21:

Zapewnienia wykonawcy, że sporządzona przez niego kalkulacja ceny oparta została o stawki tłumaczy, którzy zostali wyselekcjonowani do wykonania przedmiotu zamówienia według wymagań opisanych w SIWZ, bez poparcia tych twierdzeń szczegółową kalkulacją w postaci np. wynagrodzeń otrzymywanych przez tłumaczy czy weryfikatorów - należy uznać za gołosłowne. Analogicznie należy traktować stanowcze potwierdzenie wykonawcy [...], że stosuje się do wszystkich zapisów ustaw o minimalnym wynagrodzeniu i pozostałych przepisów prawa pracy i przepisów o zabezpieczeniu społecznym.

Reasumując - powyższe informacje w zakresie organizacji pracy i struktury wykonawcy nie mogą świadczyć o braku rażąco niskiej ceny w ofercie wykonawcy. Okoliczności

podnoszone w wyjaśnieniach nie są niczym nowym i specyficznym - większość podmiotów profesjonalnych stosuje analogiczne rozwiązania. W żadnym stopniu okoliczności te nie wpływają na większą konkurencyjność cenową VERBA TEXT. Ponadto wykonawca nie wykazał w jaki sposób struktura organizacyjna firmy przekłada się na niską cenę oferty.

Wyjaśnienia zarówno pierwotne jak i dodatkowe złożone w takiej formie należy uznać za nieprecyzyjne, ogólne i nieadekwatne do przedmiotu zamówienia. Zgodnie z orzecznictwem Krajowej Izby Odwoławczej - wyjaśnienia takie nie spełniają podstawowych wymogów dotyczących wyjaśnień rażąco niskiej ceny:

Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 26.03.2015 r.. KIO 499/15:

Nie można więc z góry przesądzić czy w danym przypadku konieczne było przedstawianie wraz z wyjaśnieniami stosownych dowodów czy też wystarczające było tylko podanie i powołanie określonych informacji. Można natomiast sformułować jeden generalny postulat, który przy ocenie wyjaśnień wykonawców powinien być bezwzględnie egzekwowany - wyjaśnienia powinny być konkretne, jasne, spójne i adekwatne do danego przedmiotu zamówienia.

Stosowana powszechnie w dokumentach tego typu beletrystyka polegająca na mnożeniu ogólników o wielkim doświadczeniu wykonawcy, jego znakomitej organizacji produkcji, optymalizacji kosztów, wdrożeniu niezwykle nowoczesnych i energooszczędnych technologii, posiadaniu wykwalifikowanej acz taniej kadry, korzystnym położeniu jego bazy czy siedziby, etc... przeważnie nic nie wnosi do sprawy i nie niesie informacji o żadnych możliwych do uchwycenia wartościach ekonomicznych. Jako taka, może być traktowana jedynie jako dopełnienie i tło dla bardziej konkretnych i wymiernych danych podawanych w ramach wyjaśnień, a nie ich podstawa czy zasadnicza treść. Informacje podawane w wyjaśnieniach powinny być więc na tyle konkretne, aby możliwe było ich przynajmniej przybliżone przełożenie na uchwytnie i wymierne wartości ekonomiczne, a także możliwa ich weryfikacja oraz ocena wiarygodności.

6) Poza ww. nieprawidłowościami mającymi wymiar nieprawidłowości rażących

- wykonawca - poprzez ogólność i gołosłowność wyjaśnień - w istocie nie przekazał żadnych konkretnych informacji w zakresie kalkulacji:

- Nie wiadomo w jaki sposób na cenę oferty wpływa fakt współpracy z tymi samymi tłumaczami na przestrzeni 5 lat przez wykonawcę, który również nie został niczym potwierdzony. Nie sposób odnaleźć żadnego związku między tą okolicznością a ceną oferty wykonawcy.

- Okoliczność „wysokich kwalifikacji i kilkunastoletniego doświadczenia” tłumaczy wpływa raczej na większe koszty związane z ich wynagrodzeniem. Im wyższe kwalifikacje i bogatsze doświadczenie - tym stawki tłumacza są wyższe.

- Żadna z okoliczności wskazanych w pkt. 7-9 wyjaśnień pierwotnych nie ma przełożenia na obniżenie kosztu nabywania profesjonalnych usług tłumaczeń od doświadczonych tłumaczy mogących sprostać wymogom SIWZ.

- Złożone dowody w postaci „formularzy cenowych” nie potwierdzają ani tego, że cena oferty wykonawcy w tym postępowaniu nie jest rażąco niska, ani tego że nie była niska w postępowaniach, w których składano takie oferty. Przede wszystkim nie wiadomo czy oferty obejmowały koszt tłumaczeń z dodatkową weryfikacją przez native-speakerów - tak jak wymaga się tego w niniejszym postępowaniu.

Analiza załączonych do wyjaśnień - formularzy ofertowych nasuwa wątpliwości co do rzetelności tych dokumentów. Wykonawca przedstawił bowiem oferty zanonimizowane, bez wskazania:

- w jakim postępowaniu były składane,
- jakim podmiotom były składane,
- w jakim okresie,
- co było przedmiotem zamówienia,
- jakiej kombinacji językowej dotyczyły,
- jaka była tematyka tekstu,
- jaka była ilość tekstu i w jakim czasie miała zostać zrealizowana,
- czy usługa obejmowała weryfikację drugiego niezależnego tłumacza.

Wszystkie powyższe zmienne mają zasadniczy wpływ na końcowy koszt usługi.

Brak tych informacji uniemożliwia zweryfikowanie czy oferty te rzeczywiście istnieją/istniały czy były lub czy są wiążące, ponieważ żadnych danych finansowych nie da się ze sobą powiązać. Tego rodzaju kopie umów - częściowo utajnione mimo braku zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa przez wykonawcę - nie pozwalają na sformułowanie żadnych wniosków w zakresie rynkowości zaoferowanej ceny.

W zakresie treści wyjaśnień dot. kosztów tłumaczeń i kosztów zatrudnienia brak jakichkolwiek wiarygodnych dowodów i danych finansowych w postaci kalkulacji cenowych

popartych dokumentami księgowymi obejmującymi tę samą usługę po stronie kosztów stałych, kosztów zmiennych oraz przychodu.

7) Zatrudnienie studentów do realizacji skomplikowanego projektu, wymagającego doświadczenia i zaangażowania czasowego w okresie kilku miesięcy - jest ryzykowne z uwagi na dużą rotację takich pracowników, oraz brak doświadczenia. Nie gwarantuje to należytego wykonania przedmiotu zamówienia.

8) W zakresie treści wyjaśnień dot. korzystania z subwencji:

Przyznana wykonawcy pomoc publiczna za pośrednictwem Polskiego Funduszu Rozwoju - miała charakter jednorazowy, dotyczy okresu minionego do 2.06.2020 r. i dotyczy wyłącznie osób zatrudnionych przez wykonawcę na podstawie umów o pracę. Przyznana Subwencja - w wysokości 72 000,00 zł miała na celu utrzymanie miejsc pracy przez przedsiębiorcę. Dotyczyło to wprowadzenia pierwszych obostrzeń w związku z pandemią COVID-19 w pierwszej połowie roku 2020 r. Przyznana subwencja nie ma wpływu na przyszłe zlecenia realizowane przez wykonawcę ponieważ może zostać WYDATKOWANA jedynie NA WYPŁATĘ WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH NA POSTAWIE UMOWY O PRACĘ, a nie na dofinansowanie teoretycznych przyszłych wynagrodzeń podwykonawców/tłumaczy zatrudnionych na podstawie umowy o dzieło.

Również dofinansowanie z Urzędu Pracy miało charakter jednorazowy i obejmuje okres maksymalnie 3 miesięcy od złożenia wniosku, a wniosek złożono w styczniu 2021 r. Sposób w jaki wykonawca ma wykorzystać te środki jest określony w umowie z Urzędem Pracy - i obejmuje pokrycie kosztów stałych wynikających z zatrudniania osób na umowie o pracę. Tylko w takim zakresie wykonawca może wykorzystać te środki.

Tymczasem w wyjaśnieniach wykonawca wskazuje, że zatrudnia tłumaczy na podstawie umów o dzieło, a studentów do realizacji zamówienia - na podstawie umów zlecenia. Środki z ww. dotacji i subwencji nie mogą być wykorzystane w celu zatrudnienia takich osób na podstawie stosunków cywilnoprawnych. Środki te nie mogą również zostać wykorzystane przez wykonawcę w inny sposób, który mógłby wpłynąć na obniżenie kosztów realizacji przedmiotowego zamówienia.

Reasumując - cechą wspólną wszystkich argumentów zawartych w treści wyjaśnień jest brak wykazania jakiegokolwiek wpływu na wysokość ceny oferty. Wyjaśnienia są ogólne, nie są powiązane z przedmiotem zamówienia a w zakresie formy zatrudnienia i zapewnień o stabilności pracowników — są niespójne.

Natomiast zgodnie z orzecznictwem KIO - wymogami stawianymi wyjaśnieniom rażąco niskiej ceny są przede wszystkim konkretność, spójność i adekwatność do przedmiotu zamówienia:

Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 26.04.2021 r., KIO 902/21:

§.

Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 17.06.2019 r.. KIO 992/19:

Celem postępowania wyjaśniającego sposób kalkulacji ceny jest ustalenie faktów świadczących o tym, że zaoferowana przez wykonawcę cena jest realna, wiarygodna i zapewni prawidłowe wykonanie przedmiotu zamówienia - procedura wyjaśniająca musi zmierzać do klarownego wyjaśnienia sposobu skalkulowania ceny oferty, a także wątpliwych jej kosztów. Zaś wyjaśnienia wykonawcy powinny zawierać jednoznaczne informacje, przekładające się na uchwytnie i wymierne wartości ekonomiczne, co powinno zostać poparte adekwatnymi i wiarygodnymi dowodami (art. 90 ust 2 p.z.p.), ponieważ brak udowodnienia realności ceny skutkuje odrzuceniem oferty również na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 4 p.z.p.

Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 9.11.2018 r.. KIO 2175/18:

Sposób wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny zależy od indywidualnych okoliczności sprawy, zwłaszcza w związku z rodzajem podawanych informacji, będzie można ocenić i przyjąć konieczny sposób i stopień uwiarygodnienia podawanych danych. Niewątpliwie można natomiast sformułować jeden generalny postulat, który przy ocenie wyjaśnień wykonawców powinien być bezwzględnie egzekwowany - wyjaśnienia powinny być konkretne, jasne, spójne i adekwatne do danego przedmiotu zamówienia.

II. Zarzut naruszenia art. 89 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 90 ust. 1 pkt 1 Pzp w zw. z §1 i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za prace oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. - poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA, mimo że istotne części składowe ceny oferty:

- wynagrodzenie za tłumaczenie na 7 języków 1 strony (1800 znaków zzs) wraz z weryfikacją Native Speakera — podane jako 148 zł brutto / 7 języków - tj. 21,48 zł brutto za tłumaczenie jednej strony z weryfikacją Native Speakera)
- są wycenione niezgodnie z minimalnym wynagrodzeniem za pracę oraz minimalną stawkę godzinową.

W wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny wykonawca złożył „kalkulację” w której wpisał, jakoby tłumaczenie 1 strony 1800 znaków - na 7 języków - mógł uzyskać za kwotę 148 zł brutto. Oznacza to, że tłumaczenie jednej strony na 1 język wraz z weryfikacją Native Speakera - może uzyskać za 21,48 zł brutto.

Po odjęciu podatku VAT - 23% (a wykonawca w wyjaśnieniach dodatkowych zadeklarował, że cena obejmuje stawkę VAT w takiej wysokości) - oznacza, że wykonawcy pozostaje kwota - 17,18 zł (i to przed odliczeniem podatku dochodowego).

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. minimalna stawka godzinowa na 2021 r. wynosi 18,30 zł.

Tłumaczenie 1 strony 1800 znaków dla tekstów unikatowych - o tematyce historycznej oraz turystycznej, tj. niepowtarzalnych, a właśnie takie stanowią przedmiot niniejszego zamówienia - to CO NAJMNIJ 1 godzina pracy tłumacza.

Kwota 17,18 zł - podana przez Wykonawcę - jest sprzeczna z minimalną stawką godzinową ustaloną w obowiązujących przepisach. Za stawkę w takiej wysokości – zgodnie z prawem nie jest możliwe zatrudnienie pracownika, nie wspominając już o zatrudnianiu wysoko wykwalifikowanych tłumaczy z dużym doświadczeniem zawodowym.

Na potwierdzenie stosowania stawki minimalnej za 1 h pracy nie przedstawiono żadnych dowodów. W tym zakresie wykonawca w wyjaśnieniach dodatkowych z dnia 23.04.2021 r. wskazał jedynie, iż oświadcza, że stosuje minimalną stawkę w wysokości 18,30 zł brutto za godzinę pracy - czego nie można uznać za należyte potwierdzenie, a jak wynika z podstawowych wyliczeń zawartych w niniejszym odwołaniu - oświadczenie to nie ma odzwierciedlenia w rzeczywistości.

III. Zarzut naruszenia art. 89 ust. 1 pkt 3 PZP w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji - poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT, mimo że jej złożenie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, polegający na próbie użycia środków przekazanych w związku z epidemią COVID-19 do walki konkurencyjnej z innymi wykonawcami a ponadto - wobec próby manipulacji zawartej w drugich wyjaśnieniach jakoby wykonawca uzyskiwał dofinansowanie z PFRON.

Działanie wykonawcy VERBA TEXT polegające na:

- próbie wprowadzenia Zamawiającego w błąd co do istoty i znaczenia środków otrzymanych przez wykonawcę z Polskiego Funduszu Rozwoju i dotacji z Urzędu Pracy,

- próbie manipulacji polegającej na stwierdzeniu jakoby wykonawca uzyskiwał dofinansowanie z PFRON dla osób niepełnosprawnych w związku z wykonywaniem niniejszej umowy.

- należy oceniać jako naruszenie zasad uczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Wykonawca VERBA TEXT w złożonych wyjaśnieniach - uzasadniając cenę swojej oferty powołuje się na środki otrzymane z PFR i Urzędu Pracy - podczas gdy pomoc publiczna w tym zakresie nie ma żadnego wpływu na koszty wykonywania przedmiotowego zamówienia. Przyznana pomoc miała charakter jednorazowy - związany z ochroną miejsc pracy podczas obowiązywania pierwszych obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 w pierwszej połowie poprzedniego roku. Uzyskane przez wykonawcę środki nie mają znaczenia dla przedmiotowego zamówienia, a wskazanie ich jako jednego z elementów wpływających na obniżenie ceny oferty jest manipulacją i w zamiarze miało wywołać u Zamawiającego przekonanie o faktycznym wpływie uzyskania tych środków na obniżenie oferty w przedmiotowym postępowaniu.

Powyższe działania wykonawcy wypełniają znamiona czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2020 r. poz. 1913):

Czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.

Manipulowanie przez wykonawcę informacjami oraz próba wprowadzenia Zamawiającego w błąd - w celu skutecznego uzasadnienia niskiej ceny oferty oraz w efekcie uzyskania zamówienia - jest działaniem sprzecznym z dobrymi obyczajami i narusza interesy innych przedsiębiorców - którzy wyceniając realnie przedmiot zamówienia - w wyniku działań wykonawcy sprzecznych z dobrymi obyczajami są pozbawieni możliwości uzyskania zamówienia.

Niezgodne z dobrymi obyczajami jest próba „wykorzystania” środków otrzymanych w związku z pandemią COVID-19 w poprzednim roku - jako „argumentów” dotyczących swojej przewagi konkurencyjnej. Abstrahując od tego, że niemal każdy podmiot ponoszący stratę w porównaniu do tych samych miesięcy ubiegłego roku - otrzymał takie dofinansowanie (a więc nie jest to żaden argument dot. rażąco niskiej ceny), to sam fakt że środki otrzymane na utrzymanie miejsc pracy w związku z walką z pandemią są wykorzystywane jako próba „wytlumaczenia” rażąco niskiej ceny jest czynem nieuczciwej konkurencji.

W drugich wyjaśnieniach wykonawca Verba próbuje wskazywać jakoby uzyskiwał dofinansowanie z PFRON dla osób niepełnosprawnych. Jednocześnie - wykonawca ten nie wskazuje konkretnych osób, które miałyby takie dofinansowanie otrzymywać ani kwoty tego dofinansowania.

„kosztów stałych, a także politykę cenową Wykonawcy. Dodatkowo, Wykonawca nieustannie korzystał; korzysta i zamierza korzystać z innych form wsparcia jak: zatrudnienie osoby niepełnosprawnej (dofinansowanie PFRON), zatrudnienie osoby bezrobotnej skierowanej z urzędu pracy (dofinansowanie wyposażenia stanowiska pracy), zatrudnienie osoby 50+ (dofinansowanie do wynagrodzenia). Suma tych korzyści, w tym możliwość pozyskania i efektywnego wykorzystania ogólnodostępnych źródeł dofinansowania znacząco przyczynią się do faktycznego obniżenia kosztów pracy przy jednoczesnym zapewnieniu pełnego ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego pracowników i zleceniobiorców oraz stworzenia uczciwych warunków pracy. Wykonawca, w tym zakresie, oszacował zmniejszenie kosztów pracy o 20%, co bezpośrednio przekłada się na zwiększenie konkurencyjności, w tym zaoferowania korzystniejszej ceny usług.”

Wykonawca twierdzi, że „OSZACOWAŁ ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW PRACY” o 20%. Należy zadać pytanie - a dlaczego nie 50% ? a dlaczego nie 30% ?

Należy również zadać pytania :

„Ilu niepełnosprawnych zatrudnia ?”

„czy zatrudnia tłumaczy niepełnosprawnych ?”

„czy może raczej zatrudnia tylko jedną osobę niepełnosprawną, która pracuje w biurze, względnie - utrzymuje czystość ?”

I to ma powodować, że ma 20% zmniejszenie kosztów pracy ?

Próba manipulacji osobami niepełnosprawnymi czy też osobami „defaworyzowanymi” w taki sposób - jest co najmniej działaniem niezgodnym z dobrymi obyczajami. Jest to klasyczny przykład manipulacji.

Abstrahując od tego, że ogólność twierdzeń na temat uzyskiwania dofinansowania sama w sobie jest dowodem na to, że wykonawca usiłuje użyć tych argumentów jako manipulacji, to należy podkreślić, że jest to próba wykorzystania niewielkiej wiedzy, jaką mają Zamawiający na temat dofinansowania dla osób niepełnosprawnych.

Należy w tym miejscu podkreślić, że dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych nie stanowi „dodatкового dochodu” wykonawcy, tylko przeznaczone jest dla przedsiębiorcy w związku z koniecznością zapewnienia odpowiednich warunków pracy i płacy dla takiej osoby.

Z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2020 r. poz. 426 z późn. zm.), wynikają szczególne uprawnienia pracowników z orzeczeniem o niepełnosprawności, tworzące koszt po stronie pracodawcy, w tym:

- krótszy wymiar czasu pracy - art. 15 ust 2 i art. 18 ust 1 ustawy o rehabilitacji art. 15 ust 2:

Czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7godzin na dobę i 35godzin tygodniowo. (oznacza to, że wykonawca musi zatrudniać więcej takich osób w przypadku 8-godzinnego dnia pracy i ponosić większy koszt)

Art. 18 ust 1:

Stosowanie norm czasu pracy, o których mowa w art. 15, nie powoduje obniżenia wysokości wynagrodzenia wypłacanego w stałej miesięcznej wysokości.

Dodatkowa przerwa w pracy -art. 17 ustawy o rehabilitacji

Osoba niepełnosprawna ma prawo do dodatkowej przerwy w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek. Czas przerwy wynosi 15 minut i jest wliczany do czasu pracy.

dodatkowy urlop wypoczynkowy -art. 19 ust. 1 ustawy o rehabilitacji

Osobie zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym.

płatne zwolnienie od pracy - art. 20 ust 1-3 ustawy o rehabilitacji:

W przypadku osób, które mają tzw. lekki stopień niepełnosprawności — dofinansowanie jest niewielkie - wynosi 450 zł. Natomiast w przypadku osób zaliczanych do znacznego stopnia niepełnosprawności czy umiarkowanego stopnia niepełnosprawności - Przedsiębiorca musi uwzględnić wszystkie ww. dodatkowe koszty, jakie ponosi w związku z ich zatrudnieniem.

Natomiast ogólne twierdzenia o tym, jakoby wykonawca dzięki dofinansowaniu miał „o 20% niższe koszty” - są niczym innym tylko próbą wprowadzenia w błąd Zamawiającego, który może nie mieć wiedzy na temat dofinansowania PFRON i zasad jego wydatkowania.

IV. Zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 pkt 16 i 17 PZP oraz art. 89 ust. 1 pkt 3 Pzo - poprzez zaniechanie wykluczenia z postępowania lub odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT pomimo, że wykonawca ten - w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny z 29.01.2021 r. wprowadził Zamawiającego w błąd poprzez posługiwanie się referencjami wydanymi na inne podmioty w taki sposób, aby utwierdzić go w przekonaniu, że to spółka Verba Text sp. z

o.o. sp. k." wykonywała usługi na rzecz podmiotów wskazanych w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny.

Zarzut ten ma zobrazować sposób działania składającego wyjaśnienia wykonawcy. Sposób działania jest następujący - za pomocą dużej ilości „dokumentów” załączonych do wyjaśnień - wywołanie przekonania Zamawiającego, jakoby wykonawca „Verba Text sp. z o.o., sp. k.” był podmiotem wiarygodnym, wykonującym bardzo dużą ilość zleceń na rzecz wielu instytucji — pomimo, że te właściwości - należą do zupełnie innych podmiotów, nie startujących w tym postępowaniu.

Pan T. K. jest osobą kontrolującą całkowicie następujące spółki:

- VERBA-TEXT SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ (wspólnik, prezes zarządu)
- VERBA-TEXT LLC TT SPÓŁKA KOMANDYTOWA (prokurent)
- BIURO TŁUMACZEŃ VERBA-TEXT LLC SPÓŁKA KOMANDYTOWA (prokurent)
- BIURO VERBA-TEXT SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA
- VERBA-TEXT LLC SPÓŁKA KOMANDYTOWA (prokurent)
- VERBA-TEXT LLC (SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ) ODDZIAŁ W POLSCE (wspólnik)

W wyjaśnieniach w zakresie ceny, jakie złożył w niniejszym postępowaniu dla spółki „Verba Text sp. z o.o. sp. k.” - wielokrotnie użył referencji i potwierdzeń wystawionych dla innych spółek - usiłując w ten sposób stworzyć wrażenie, jakoby Verba Tex sp. z o.o. posiada znaczne doświadczenie i jest podmiotem wiarygodnym.

Działanie to jest działaniem intencjonalnym i ma na celu osiągnięcie skutku w postaci przekonania Zamawiającego, jakoby podmiot ubiegający się o zamówienie ma tak duże doświadczenie.

Co istotne - niektóre referencje są wystawione na spółkę o nazwie najbliższej podobnej spółce, która złożyła ofertę - tj.:

BIURO VERBA-TEXT SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA

Natomiast - zgodnie z informacjami, które uzyskał Odwołujący - wykonawcą, który złożył ofertę w niniejszym postępowaniu - nie jest tą spółką, tylko inną - VERBA TEXT Sp. z o.o. sp. k., (obecnie nazywająca się „VERBA-TEXT LLCIT SPÓŁKA KOMANDYTOWA”).

Do wyjaśnień załączono referencje kilku podmiotów, w których wskazywano różne spółki z członem „Verba-Text” w nazwie. Poniżej zestawienie podmiotów wystawiających referencje z powołanymi w treści referencji nazwami wykonawców (spółek):

- Ministerstwo Sprawiedliwości - „Biuro Tłumaczeń Verba-Text”
- Warszawski Uniwersytet Medyczny - „Verba-Text LLC Spółka Komandytowa”
- ZUS w Wałbrzychu - „Verba-Text Sp. z o.o.”
- Babiogórski Park Narodowy - „Biuro Tłumaczeń Verba-Text Sp. z o.o. Sp. K.”
- Uniwersytet Śląski w Katowicach - „Biuro Verba-Text Sp. z o.o. Sp. K.”
- Katolicki Uniwersytet Lubelski - „Verba-Text Sp. z o.o. Sp. K.”
- Urząd Komisji Nadzoru Finansowego - niewyraźna pieczęć - brak możliwości odczytania nazwy wykonawcy
- Teatr Wielki Opera Narodowa - „Firma VERBA-TEXT”, „Biuro tłumaczeń VERBA-TEXT”
- Caritas - „Biuro tłumaczeń VERBA-TEXT”
- KRUS Oddział w Rzeszowie - „Verba-Text Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”
- PFRON - „Verba-Text Sp. z o.o. Sp. K.”
- ZUS w Szczecinie - „Biuro tłumaczeń VERBA-TEXT”

W referencjach wystawionych przez Katolicki Uniwersytet Lubelski dotyczących zamówienia „Usługa sukcesywnego tłumaczenia pisemnego na potrzeby jednostek administracyjnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II” - jako wykonawca, od którego dokonano odbioru usługi widnieje Verba-Text Sp. z o.o. Sp. K., natomiast w informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty w tym samym postępowaniu - jako wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza - widnieje Verba-Text Sp. z o.o. (informacja o wyborze oferty w postępowaniu znak AZP-240/PN-p30/059/2020 - prowadzonego przez KUL - w załączeniu). Oznacza to, że podmiot faktycznie wykonujący to zamówienie - nie jest tym samym podmiotem, który został wybrany do realizacji tego zamówienia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Ponadto w referencjach wystawionych przez Ministerstwo Sprawiedliwości, ZUS w Szczecinie oraz Caritas - wystawiający referencje posługują się nazwą wykonawcy „Biuro tłumaczeń Verba- Text”. Przy wielości spółek zawierających w swojej nazwie człon „Verba-Text” - nie sposób zidentyfikować, która z ze spółek realizowała zlecenia na rzecz tych zamawiających. Analogiczna sytuacja występuje w przypadku referencji wystawionych przez Teatr Wielki Operę Narodową - w których wystawca referencji posługuje się jedynie określeniem wykonawcy „Verba-Text”.

Powstaje więc pytanie - jaki cel miał p. T. K., składając tak wiele referencji i mieszając nazwami wielu spółek? Miał na celu wytworzenie przekonania jakoby wyjaśnienia składa podmiot doświadczony, pomimo, że ten podmiot (wykonawca składający ofertę) - w istocie takiego doświadczenia nie posiada.

Tego rodzaju działanie to nic innego niż wprowadzenie Zamawiającego w błędne przeświadczenie odnośnie doświadczenia wykonawcy. Stanowi to zarówno nieprawdziwe informacje, jak również - czyn nieuczciwej konkurencji polegający na działaniu sprzecznie z dobrymi obyczajami.

Należy wskazać, że okoliczność ta podlegała wyjaśnieniom wykonawcy (wezwanie z dnia 20.04.2021 r. oraz wyjaśnienia z dnia 23.04.2021 r.), w których wykonawca wskazał, że załączenie nie swoich referencji do wyjaśnień rażąco niskiej ceny było jedynie omyłką. Twierdzenie to jest niezgodne z rzeczywistością albo co najmniej wątpliwe. O omyłce można byłoby mówić, gdyby złożenie nieprawidłowego dokumentu miało charakter jednostkowy, natomiast spośród dwunastu złożonych referencji - większość albo nie dotyczy tego wykonawcy, albo treść referencji nie wskazuje jednoznacznie jakiego wykonawcy dotyczą.

Podkreślenia wymaga, że złożenie referencji do wyjaśnień rażąco niskiej ceny miało potwierdzać argumentację wykonawcy co do jego bogatego doświadczenia i stosowania podobnych stawek za wykonane usługi tłumaczeniowe w zamówieniach referencyjnych. We właściwej treści wyjaśnień jednoznacznie i wprost powoływano się na załączone do wyjaśnień - nie swoje referencje, wymieniając podmioty, które je wystawiły:

9.”Współpracując z w/w tłumaczami, obsługujemy ad kilkunastu lat umowy zawarte z Urzędami i Przedsiębiorstwami Państwowymi, Uczelniami Publicznymi, Zakładami Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwami i Jednostkami Samorządu Terytorialnego.

Umowy z w/w podmiotami zawarte są na warunkach finansowych adekwatnych do oferty złożonej Zamawiającemu w przedmiotowym postępowaniu. W załączeniu wybrane referencje od w/w klientów, a także wybrane formularze cenowe będące załącznikami do niektórych z wielu realizowanych umów/.

Złożenia tych referencji nie można zatem traktować jako omyłkę. Referencje stanowiły istotny i jeden z kluczowych elementów wyjaśnień rażąco niskiej ceny. Razem z innymi dokumentami miały stworzyć przekonanie o niezwykle bogatym doświadczeniu wykonawcy, a to miało wpłynąć na pozytywną weryfikację wyjaśnień przez Zamawiającego.

Gdyby nawet przyjąć, że złożenie nie swoich referencji było omyłkowe (z czym Odwołujący się nie zgadza), to należy wskazać, że wykonawca, składając wyjaśnienia o takiej treści - nie sprostął wymogom należytej staranności przy składaniu wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny.

Kolejną istotną kwestią wynikającą z oceny dodatkowych wyjaśnień wykonawcy złożonych w dniu 23.04.2021 r. jest okoliczność, iż wykonawca potwierdzając, że złożone referencje nie dotyczą jego a podmiotów trzecich - potwierdził tym samym, że jego argumentacja dotycząca doświadczenia i współpracy ze znaczną liczbą zamawiających, którą wskazywał jako jeden z powodów uzasadniających zaoferowaną cenę — nie potwierdziła się. Jeśli przedłożone referencje miały potwierdzać bogate doświadczenie wykonawcy, które wpłynęło na znaczne obniżenie ceny, to przy ich nieprawidłowości lub ich braku - cała argumentacja wykonawcy traci na znaczeniu.

Gdyby działanie wykonawcy nie było intencjonalnie nastawione na wprowadzenie Zamawiającego w błąd to powinien był przedstawić wraz z dodatkowymi wyjaśnieniami - właściwe referencje, wystawione na siebie, a nie na podmioty trzecie. Natomiast wykonawca tego nie uczynił. W żaden sposób wykonawca nie wykazał, że wykorzystanie nie swoich referencji nie było celowe. W żaden sposób wykonawca nie potwierdził, że opisywane okoliczności dotyczące doświadczenia dotyczą jego - bowiem po przyznaniu, że złożone referencje nie dotyczyły jego przedsiębiorstwa - nie przedstawił swoich referencji, które by to potwierdziły.

V. Zarzut naruszenia art. 91 ust. 1 PZP poprzez wybór oferty najkorzystniejszej wykonawcy, którego oferta powinna zostać odrzucona oraz poprzez zaniechanie wyboru oferty Odwołującego jako najkorzystniejszej, pomimo że po wezwaniu do wyjaśnień i odrzuceniu oferty wykonawcy VERBA TEXT — jako zawierającej rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia - oferta Odwołującego byłaby ofertą najkorzystniejszą.

Powyższy zarzut ma charakter wynikowy w stosunku do pozostałych zarzutów. Gdyby Zamawiający prawidłowo ocenił ofertę wykonawcy VERBA TEXT - odrzuciłby ją, a wykonawcę wykluczył z postępowania. Wówczas to oferta Odwołującego - jako oferta najkorzystniejsza powinna zostać wybrana w niniejszym postępowaniu. 1. Załącznik 1 - KRS VERBA-TEXT SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ 2. Załącznik 2 - KRS VERBA-TEXT LLC n SPÓŁKA KOMANDYTOWA 3. Załącznik 3 - KRS BIURO TŁUMACZEŃ

VERBA-TEXT LLC SPÓŁKA KOMANDYTOWA4.Załącznik 4 - KRS BIURO VERBA-TEXT SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA5.Załącznik 5 - KRS VERBA-TEXT LLC SPÓŁKA KOMANDYTOWA6.

Załącznik 6 - KRS VERBA-TEXT LLC (SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ) ODDZIAŁ W POLSCE7.Załącznik 7 - Informacja o wyborze oferty najkorzystniejszej - w postępowaniu prowadzonym przez Katolicki Uniwersytet Lubelski,8.Załącznik 8 - Wydruk wyników wyszukiwania z wyszukiwarki BZP w zakresie zamówień publicznych udzielonych wykonawcy o nazwie „Verba-Text”,9.Załącznik 9 - Wydruk wyników wyszukiwania z wyszukiwarki TED w zakresie zamówień publicznych udzielonych wykonawcy o nazwie „Verba-Text”.10.Dowód wniesienia wpisu od odwołania;11.Pełnomocnictwo dla wnoszącego odwołanie wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej,12.Dokumenty rejestrowe Odwołującego;13.Wydruk zawiadomienia o czynności Zamawiającego stanowiącej podstawę do wniesienia odwołania;14. Dowód przekazania kopii odwołania Zamawiającemu.

Odpowiedź na odwołanie

Pismo zamawiającego z dnia 17 czerwca 2021r.

Odpowiedź na odwołanie złożone do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej z wnioskiem o oddalenie odwołania w całości w zakresie zarzutów nr I — V (całość zarzutów odwołania).

W dniu 14.05.2021 r. Odwołujący wniósł odwołanie wobec czynności Zamawiającego polegającej na dokonaniu wyboru jako najkorzystniejszej Oferty — oferty wykonawcy VERBA-TEXT LLC IT SPÓŁKA KOMANDYTOWA (dalej VERBA-TEXT) zarzucił Zamawiającemu naruszenie następujących przepisów:

I. Art. 89 ust 1 pkt 4 PZP w zw. z art. 90 ust 3 PZP — poprzez zaniechanie odrzucenia oferty Wykonawcy VERBA-TEXT, mimo że zawiera rażąco niską cenę oraz mimo, że Wykonawca ten nie sprostął ciężarowi wykazania, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, a nawet jego wyjaśnienia (z dnia 29.04.2021 r.) oraz wyjaśnienia dodatkowe (z dnia 14.04.2021 r.) poprzez swoją ogólnikowość oraz brak powiązania z przedmiotem zamówienia, a nawet potwierdzenie stawek rażąco niskich potwierdziły, że zaoferował on rażąco niską cenę,

II. Art. 89 ust 1 pkt 8 w zw. z art. 90 ust 1 pkt 1 PZP w zw. z § 1 i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za

pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA - TEXT mimo że istotne części składowe oferty

- wynagrodzenie za tłumaczenie na 7 języków 1 strony (1800 znaków zzs) wraz z weryfikacją Native Speakera — podane jako 148 zł brutto / 7 języków — (tj. 21.48 zł brutto za tłumaczenie jednej strony z weryfikacją Native Speakera).

- są wycenione niezgodnie z minimalnym wynagrodzeniem za pracę oraz minimalną stawką godzinową

III. Art. 89 ust 1 pkt 3 PZP w zw. z art 3 ust 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji — poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT, mimo że jej złożenie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji polegający na próbie użycia środków przekazanych w związku z epidemia COVID — 19 do walki konkurencyjnej z innymi wykonawcami. a ponadto wobec próby manipulacji zawartej w drugich wyjaśnieniach, jakoby wykonawca uzyskał dofinansowane z PFRON

IV. Art 24 ust.1 pkt 16 i 17 PZP oraz art 89 ust 1 pkt 3 PZP poprzez zaniechanie wykluczenia z postępowania lub odrzucenia oferty wykonawcy VEB — TEXT pomimo, że wykonawca ten w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny wprowadził Zamawiającego w błąd poprzez posługiwanie się referencjami wydanymi na inne podmioty w taki sposób, aby utwierdzić go w przekonaniu, że to spółka „VERBA — TEX Sp. z o.o. Sp. K.” wykonywała usługi na rzecz podmiotów wskazanych w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny.

V Art. 90 ust 1 PZP poprzez wybór oferty najkorzystniejszej wykonawcy, którego oferta powinna zostać odrzucona, a wykonawca wykluczony oraz poprzez zaniechanie wyboru oferty Odwołującego jako najkorzystniejszej pomimo, że po wezwaniu do wyjaśnień i odrzuceniu oferty wykonawcy VERBA — TEXT — jako zawierającej rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia — oferta Odwołującego byłaby oferta najkorzystniejszą.

UZASADNIENIE

W pierwszym rzędzie należy zwrócić uwagę na spekulacyjno — insynuacyjny charakter większości zarzutów zawartych w odwołaniu. Odwołujący stara się stworzyć wrażenie, że wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza nieustannie stara się coś ukryć, zmanipulować lub zniekształcić tak, aby ukryć swe rzekome - niezgodne z ustawą działania. W tym celu przeinacza fakty, zestawia ze sobą niepowiązane ze sobą informacje: pomija niewygodne dla siebie okoliczności Tymczasem treść wyjaśnień i dokumentów w ocenie Zamawiającego jest jasna, konkretna i jak najbardziej daje podstawy do przyjęcia, że wykonawca ten wykazał, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny.

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów wskazanych przez Odwołującego, Zamawiający zwraca uwagę, że:

Zarzuty wskazane w pkt I odwołania w opinii Zamawiającego są bezzasadne i powinny podlegać oddaleniu, z uwagi na brak spełnienia przesłanek we wskazanych przez Odwołującego przepisach PZP

Odnosząc się do zarzutu ogólnikowości złożonych wyjaśnień przez VERBA-TEXT, Zamawiający dokonał oceny właściwych merytorycznie informacji zawartych w wyjaśnieniach, dowodach, w tym kalkulacji przedstawionej przez VERBA-TEXT oraz czynników, które mają lub mogą mieć wpływ na wysokość skalkulowanej ceny całkowitej oferty, które zostały określone przez VERBA-TEXT, takich jak: stabilne i wykwalifikowane zaplecze personalne, metody zarządzania procesem świadczonych usług, koszty pracy, pomoc publiczna (dotacje, subwencje, inne otrzymane formy wsparcia), wykorzystanie zasobów własnych (potencjał kadrowy, techniczny, itd.), stali odbiorcy usług tłumaczeniowych świadczonych zarówno przez VERBA-TEXT jak i spółki powiązane kapitałowo doświadczenie zarówno kadry zarządzającą, jak i samego Wykonawcy zminimalizowanie kosztów kadry zarządzającej

usprawnienie procesów i umiejętne zarządzanie zamówieniami dzięki wprowadzeniu certyfikatu ISO 17100:2015

VERBA-TEXT wskazał, że cena oferowana na realizację zadania stanowiącego przedmiot zamówienia została skalkulowana w sposób uwzględniający wszystkie elementy i wymagania określone przez Zamawiającego w dokumentacji przetargowej. Jednocześnie należy podkreślić, że kalkulacja zaoferowanej ceny: przedstawiona przez VERBA-TEXT zawiera wszystkie elementy oferty wskazane w SIWZ, tzn. pisemne tłumaczenia treści turystycznych z języka polskiego na język angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych) wraz z korektą Native Speaker'a i wprowadzenie przetłumaczonych treści do systemu bazodanowego m_MSIT VERBA-TEXT, w załączonych do wyjaśnień z dnia 29.01.2021. kalkulacjach określił również koszty wykonania zamówienia, koszty materiałów oraz koszty wynagrodzeń, Przedstawiona przez Verba-TEXT kalkulacja obejmuje także zysk na poziomie około 15%.

Zamawiający podkreśla, że w żadnym zapisie wezwania nie określił on poziomu szczegółowości kalkulacji, wskazał tylko, że powinna ona obejmować wszystkie koszty związane z wykonaniem zamówienia. Nie wymienił np. że w kalkulacji poszczególnej ceny

należy wyszczególnić określone pozycje i ich nie wskazał. Sposób sporządzenia kalkulacji był zależny od inwencji konkretnego Wykonawcy, a przede wszystkim elementów mających wpływ na cenę zamówienia.

Zamawiający wysyłając wezwanie do wyjaśnień oczekiwał potwierdzenia przez Wykonawcę, że za cenę podaną w ofercie jest on w stanie rzetelnie wykonać przedmiot zamówienia, zgodnie z wymaganiami określonymi w SIWZ przedmiotowego postępowania i takowe potwierdzenie otrzymał.

VERBA -TEXT wskazał w wyjaśnieniach na konkretne czynniki cenotwórcze, które odgrywają kluczową rolę przy kalkulacji ceny i są w ocenie Zamawiającego realne, a złożone wyjaśnienia rzeczowe i odnoszące się do konkretnych okoliczności pozwalających na obniżenie ceny, jak również wskazują na osiągnięcie zysku, co dla przedsiębiorcy jest najważniejsze.

VERBA-TEXT przygotował ofertę w sposób wskazany przez Zamawiającego w SIWZ, tj. uwzględnił rzeczywistą wartość wykonania usługi w zakresie każdej pozycji formularza cenowego.

Jednocześnie Zamawiający pragnie z całą stanowczością podkreślić, że w przedmiotowym postępowaniu kierował się przy wyborze najkorzystniejszą oferty dwoma kryteriami tj. ceną, oraz doświadczeniem tłumaczy w tłumaczeniu pisemnym z języka polskiego na jeden z wymienionych języków tj. angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki. Oferta VERBA-TEXT została oceniona jako najkorzystniejsza w w/w dwóch kryteriach, tj. kryterium ceny — uzyskując 58 punktów oraz w kryterium doświadczenie tłumaczy ( ) — uzyskując 42 punkty i otrzymała maksymalną liczbę punktów.

Reasumując, w opinii Zamawiającego, VERBA-TEXT potwierdził, że zaoferowana przez niego cena zamówienia nie może zostać uznana za cenę rażąco niską w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Ad.II

Zarzut wskazany w pkt II odwołania w opinii Zamawiającego jest bezzasadny powinien podlegać oddaleniu.

Zamawiający zwraca uwagę, że Odwołujący myli ceny podane w wyjaśnieniach VERBA-TEXT. Są to ceny za tłumaczenie jednej strony, a nie jak wskazuje Odwołujący ceny za jedną godzinę tłumaczenia. Jednocześnie Zamawiający wskazuje, że przywołana przez Odwołującego ustawa z dnia 10.10.2002 r o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (tj. Dz. U. z 2020 r, poz. 2207) dotyczy osób zatrudnionych na umowę o pracę oraz osób, które

przyjmują zlecenie lub świadczą usługi na podstawie umów, o których mowa w art. 734 i art. 750, czyli umów zlecenia i umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami dla których stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Natomiast VERBA-TEX wskazał, że z tłumaczami wiąże go umowa o dzieło. Podkreślił jednocześnie, że osoba zatrudniona do obsługi kancelaryjnej umowy zostanie zatrudniona na urnowe zlecenie za stawkę godzinową w wysokości 19 zł. Jednocześnie VERBA-TEXT potwierdził, że minimalna stawka godzinowa w przedsiębiorstwie w 2021 r, wynosi 18,30 zł: a tym samym jest zgodna z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 05.09.2020 r w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r.

Zamawiający pragnie dodać, że zgodnie z zapisami SIWZ Zamawiający nie wymaga aby osoby uczestniczące w realizacji zamówienia, były zatrudnione przez wykonawcę na podstawie umowy o pracę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26.06.1974 r — Kodeks pracy

Jednocześnie Zamawiający zwraca uwagę, że poruszany przez Odwołującego element składowy ceny zamówienia jakim jest poddanie korekty tłumaczeń przez Native Speakera; jest podany przez VERBATEXT zarówno w ofercie: jak również przywołany w kalkulacji cenowej dołączonej do wyjaśnień z dnia 29.01.2021 r., a fragment której Odwołujący dołączył do odwołania, m.in. na stronie dwunastej.

Dodatkowo Zamawiający pragnie podkreślić, iż w wyroku KIO z dnia 19.02.2014 r, sygn. akt: KIO 219/14, Sygn. akt: KIO 221/14 stwierdzono, iż „Wykonawca nie ma obowiązku kalkulacji każdego jednego elementu składowego wyceny oferty na poziomie rentowności. Cena całkowita Oferty ma bowiem być skalkulowana w ten sposób, aby pokryć koszty wykonanych prac oraz przynieść wykonawcy zysk, dla osiągnięcia którego złożył ofertę i podjął się realizacji zadania. Rażąco niska cena odnoszona jest, jak wynika z treści przepisów art. 89 ust 1 pkt 4 i art 90 ust. 3 p.z.p. do przedmiotu zamówienia, a nie wybranego elementu zamówienia Natomiast w wyroku KIO z dnia 27 07.2009r KIO/UZP 878109 wskazano, iż „Kalkulacja jednostkowych elementów, czy określonej części oferty gdyby nawet hipotetycznie założyć, iż odbiegałaby od cen rynkowych, i była zaniżona w stosunku do kosztów jej świadczenia nie mogłaby świadczyć o rażąco niskiej cenie całej oferty. Kalkulacja własna ceny jest bowiem prawem wykonawcy. W ramach tego prawa wykonawca na potrzeby każdego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego może przyjąć swoją strategię budowy ceny. Brak zatem jest podstaw do narzucenia wykonawcy obowiązku osiągnięcia zysku w każdym z elementów ceny”.

Stosownie do poglądów, wynikających z wyroków Krajowej Izby Odwoławczej oraz orzecznictwa Sądów Okręgowych. np. postanowienie Sądu Okręgowego w P. II Ca

2194/20055 w którym Sąd ten stwierdził, iż oceniając tylko ten jeden element oferty, zamawiający nie mógł odrzucić oferty odwołującego, bowiem art 89 ust. 1 pkt 4 P.z.p. stanowi o rażąco niskiej cenie w stosunku do przedmiotu zamówienia, a nie zaś rażąco niskiej cenie pewnej części oferty, a także wyroku z dnia 24.03.2006 r. II Ca 425/2004 Sądu Okręgowego w Lublinie uznającego również, że „ocena oferty - przedstawienia rażąco niskiej ceny, powinna być odnoszona do całości ceny zaproponowanej przez wykonawcę.

Reasumując, VERBA-TEXT potwierdził, że jego oferta uwzględnia przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r oraz uwzględnił w cenie oferty korektę tłumaczeń przez Native Speakera.

Ad. III

Zarzut wskazany w pkt III odwołania w opinii Zamawiającego jest bezzasadny i powinien podlegać oddaleniu. Zamawiający zwraca uwagę, że informacja o uzyskaniu subwencji jednoznacznie wskazuje, że VERBA-TEXT oprócz pozyskiwania zleceń pozyskuje również dodatkowe Instrumenty przewidziane prawem i osiągnięte dzięki nim korzyści, mogą wpłynąć na oferowaną cenę.

W opinii Zamawiającego korzystanie z dotacji, subwencji nie stanowi czynu nieuczciwej konkurencji, gdyż są one ogólnodostępne dla każdego przedsiębiorcy, który spełnia warunki określone przez podmiot finansujący. Jednocześnie, w zależności od rodzaju dotacji, subwencji pozwalają obniżyć koszty przedsiębiorstwa, a co za tym idzie pozwalają kształtować politykę cenową usług przez niego oferowanych, Urząd Zamówień Publicznych niejednokrotnie zwracał uwagę, że „Szczególnym czynnikiem, który należy wyróżnić obok kosztów pracy: ze względu na możliwą wzajemną relację jest pomoc publiczna, Zamawiający mogą dla przykładu uzyskiwać dofinansowanie wynagrodzenia osób niepełnosprawnych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U> z 2011 r. nr 127 poz. 721, z późn. zm.)

Ad. IV

Zarzut wskazany w pkt IV odwołania w opinii Zamawiającego jest bezzasadny i powinien podlegać oddaleniu z uwagi na brak spełnienia przesłanek we wskazanych przez Odwołującego przepisach PZP.

Wskazany przez Odwołującego zarzut ewentualnie mógłby zostać uznany za zasadny, w sytuacji gdyby Zamawiający nie analizował złożonych wraz z wyjaśnieniami dokumentów, tylko poprzestał na sprawdzeniu ich liczby.

Zamawiający miał świadomość złożenia dodatkowych dokumentów, jednak dla niego istotne było to, co wskazał Odwołujący, tj że dokumenty dotyczą podmiotów powiązanych których jak wskazał Odwołujący (strona 25 odwołania), osobą kontrolującą jest Pan T. K. występujący jak prezes zarządu, wspólnik, prokurent itp. czyli osoba która podpisała złożoną u Zamawiającego ofertę. Potwierdził ten fakt VERBATEXT w dodatkowych wyjaśnieniach z dnia 23.04 2021r. w których wskazał, że te podmioty są powiązane osobowo i kapitałowo i prowadzą działalność w identycznym zakresie i pod tym samym adresem.

Dla Zamawiającego istotne jest to, że ta osoba ma wiedzę w zakresie polityki cenowej podmiotów składających się na tę grupę i tym samym odpowiednią wiedzę i doświadczenie umożliwiające w odpowiedni sposób wycenienie usług i złożenie oferty w przedmiotowym postępowaniu, co nie wyklucza argumentacji VERBA-TEXT; że dołączenie tych dokumentów mogło mieć charakter omyłki, która pozostaje bez wpływu na wyliczenia ceny oferty;

Ad. V

Zarzut wskazany w pkt V odwołania w opinii Zamawiającego jest bezzasadny powinien podlegać oddaleniu, z uwagi na bezzasadność zarzutów nr I — IV.

Jak wynika z powyższego stanowiska Zamawiającego, Odwołujący nie wykazał, że w niniejszym postępowaniu wybrany wykonawca winien podlegać wykluczeniu z postępowania, a jego oferta odrzuceniu. Stąd też zarzut ten niejako wtórny do wcześniejszych bezzasadnych zarzutów również nie zasługuje na uwzględnienie.

Mając na uwadze powyższe zamawiający wnosi jak we wstępie odpowiedzi na odwołanie.

Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła

Zawisły spór przed Izbą dotyczy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego przez zamawiającego w przedmiocie:

„Wykonanie w ramach III etapu projektu pn. <<m_MSIT - mobilny Małopolski System Informacji Turystycznej>> pisemnych tłumaczeń treści turystycznych z języka polskiego na język: angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych) wraz z korektą Native Speakera, a następnie wprowadzenie przetłumaczonych treści do systemu bazodanowego m_MSIT.”

Postępowaniu nadano numer referencyjny: TS-VII.272.2.2020.

Wartość zamówienia przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Pzp.

Do postępowania przystąpiło trzech wykonawców, którzy w złożonych ofertach przedstawili następujące ceny (brutto):

1 LINGUA LAB s.c. W. Sz., M. D. ul. Piastowska 8a lok. 33 30-211 Kraków (aktualny adres: ul. Sereno Fenn'a 6 lok. 14 , 31-143 Kraków na kwotę 433.762,00 zł.

2 E. W. ul. Armii Krajowej 52/2 36 - 030 Błazowa na kwotę 351.120,00 zł. oferta odrzucona z powodu nie przedłużenia na wezwanie zamawiającego terminu związania ofertą oraz brak zabezpieczenia oferty wadium.

3 Verba - Text Sp. z o.o., sp. k. ul. Belgradzka 4 lok. 13, 02 - 793 Warszawa na kwotę 301.560,00 zł (zmiana nazwy w trakcie trwania procedury przetargowej na Verba-Text LLC IT Sp. k.) wykonawca, którego ofertę dwukrotnie wybrano.

Zamawiający określił całkowitą szacunkową wartość zamówienia bez podatku VAT na kwotę 554 354,47 zł., jak wynika z prowadzonego protokołu przez zamawiającego, na podstawie rozeznania rynku.

Istotnymi okolicznościami w sprawie, na które powołuje się odwołujący w złożonym odwołaniu są postanowienia odnoszące się do przedmiotu zamówienia oraz sposobu obliczenia ceny. W związku z tym odwołujący przywołuje w tym zakresie postanowienia specyfikacji istotnych warunków zamówienia (siwz), szczegółowy opis przedmiotu zamówienia (s.o.p.z.) oraz wzoru umowy. W szczególności odwołujący przywołuje, zresztą za tytułem postępowania - poza dokonaniem tłumaczeń – w ramach języków wymienionych, również ich weryfikacja przez Native-Speaker'a.

W załączniku nr 1 do umowy znajduje się opis przedmiotu zamówienia (s.o.p.z) w dosłownym jego brzmieniu: „IV. ZAKRES I ZASADY REALIZACJI ZAMÓWIENIA 1.

Zakres zamówienia obejmuje: 1) wykonanie pisemnych tłumaczeń treści turystycznych z języka polskiego na język: angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych). 2) poddanie wszystkich tłumaczeń korekcie Native Speakera (tj. osoby, dla której język danego tłumaczenia jest językiem ojczystym). 3) wprowadzenie przetłumaczonych treści do systemu bazodanowego m_MSIT.

Z kolei wzorzec umowy w zakresie obowiązków wykonawcy w: § 2. 4. Wykonawca jest zobowiązany, przed wprowadzeniem do systemu bazodanowego m_MSIT przetłumaczonych tekstów, będących przedmiotem zamówienia, do dokonania ich korekty i weryfikacji pod względem poprawności językowej, gramatycznej, terminologicznej, spójności stylistycznej

przez Native Speakera.5. W przypadku wykonania tłumaczenia przez Native Speakera, Zamawiający zobowiązany jest do dokonania ostatecznej korekty i weryfikacji tłumaczenia przez innego tłumacza, dla którego język tekstu jest językiem ojczystym.

Co do sposobu obliczenia ceny Zamawiający określił w siwz następująco: 13. Opis sposobu obliczenia ceny 1.W celu obliczenia ceny wykonania zamówienia (ceny oferty) Wykonawca jest zobowiązany obliczyć i podać w tabeli nr 1 Formularzu „Oferta”: a) cenę jednostkową brutto za wykonanie 1 strony pisemnego tłumaczenia treści turystycznych z języka polskiego (1800 znaków) na język na język: angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych) wraz z korektą Native Speakeda (pkt 2. a oferty). b) cenę jednostkową brutto za wprowadzenie 1 wpisu przetłumaczonych treści turystycznych do systemu bazodanowego m_MSJT (pkt 2. b oferty). 2. Następnie Wykonawca dokona iloczynu poszczególnych cen jednostkowych maksymalnych liczb w ramach danej pozycji. Ceną oferty będzie suma cen w pozycjach jeden i dwa. 3. Cena za wykonanie zamówienia podana w ofercie musi być ceną brutto (razem z podatkiem VAT). Cena winna uwzględniać wszystkie koszty związane z wykonaniem zamówienia, w tym za przeniesienie autorskich praw majątkowych, cła, podatki i inne opłaty.

Odwołujący wywiódł zarzut rażąco niskiej ceny ze stawki podanej w ofercie wykonawcy wybranego za cenę jednostkową brutto za wykonanie 1 strony pisemnego tłumaczenia treści turystycznych z języka polskiego (1800 znaków) na język: angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (7 wersji językowych) wraz z korektą Native Speaker'a.

Argumentacja odwołującego odnosi się do wyjaśnień wykonawcy wybranego w sprawie wyliczenia ceny w tym wyjaśnień dodatkowych, które zdaniem odwołującego potwierdzają rażąco niską cenę w ofercie wykonawcy wybranego.

Zdaniem odwołującego wyliczona cena jest nierealna w zakresie pokrycia kosztów niezbędnych do wykonania całego zakresu zamówienia w sposób zgodny z wymaganiami szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia w tym w zakresie poddania tłumaczeń korekcie Native Speaker'a to jest osoby, dla której język danego tłumaczenia jest językiem ojczystym oraz wprowadzenia przetłumaczonych treści do systemu bazodanowego m_MSIT.

W tej sytuacji znajduje potwierdzenie interes odwołującego w uzyskaniu zamówienia, ponieważ pozostały dwie oferty (odwołującego i wykonawcy wybranego), ponieważ trzecia oferta została odrzucona, a jedynym kryterium oceny ofert pod kątem wyboru najkorzystniejszej oferty jest kryterium ceny.

Według odwołującego naruszenie przepisów ustawy przez zamawiającego w zakresie badania oferty wykonawcy wybranego pod kątem rażąco niskiej ceny spowodowało po stronie odwołującego utratę możliwości uzyskania zamówienia, a co za tym idzie dochodu finansowego oraz kolejnego potwierdzenia prawidłowego wykonania zamówienia.

Przy uwzględnieniu jako jedynego kryterium oceny ofert to jest ceny oraz okoliczności, że pozostają aktualne dwie oferty to jest odwołującego i wykonawcy wybranego VERBA - TEXT, należy stwierdzić posiadanie interesu odwołującego w uzyskaniu zamówienia.

Odwołujący powołując się na art. 513 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 11.09.2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2019 z późn. zm.) w zw. z art. 90 ust. 1 i art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 11.09.2019 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2020 z późn. zm.), wnosząc odwołanie zarzucił zamawiającemu naruszenie następujących przepisów ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843) („PZP” lub „ustawa Prawo zamówień publicznych”):

I. art. 89 ust. 1 pkt 4 Pzp w zw. z art. 90 ust. 3 Pzp - przez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA - TEXT, mimo że zawiera rażąco niską cenę oraz mimo, że wykonawca ten nie sprostął ciężarowi wykazania, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny przy jego wyjaśnieniu pierwszym z dnia 29.01.2021 r. oraz wyjaśnieniu dodatkowym z dnia 23.04.2021 r. - przez swoją ogólnikowość, brak powiązania z przedmiotem zamówienia, wewnętrzną sprzeczność a nawet - potwierdzenie stawek rażąco niskich – to wszystko potwierdza, że zaoferował wykonawca wybrany rażąco niską cenę;

II. art. 89 ust.1 pkt 8 w zw. z art. 90 ust. 1 pkt 1 Pzp w zw. z § 1 i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. - przez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT, mimo że istotne części składowe ceny oferty:

- wynagrodzenie za tłumaczenie na 7 języków 1 strony (1800 znaków zzs) wraz z weryfikacją Native Speaker’a - podane jako 148 zł brutto / 7 języków - (tj. 21,48 zł brutto za tłumaczenie jednej strony z weryfikacją Native Speakera)

- są wycenione niezgodnie z minimalnym wynagrodzeniem za pracę oraz minimalną stawką godzinową,

III. art. 89 ust. 1 pkt 3 Pzp w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji - przez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT, mimo że jej złożenie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, polegający na próbie użycia środków przekazanych w związku z epidemią COVID-19 do walki konkurencyjnej z innymi wykonawcami a ponadto - wobec

próby manipulacji zawartej w drugich wyjaśnieniach jakoby wykonawca uzyskiwał dofinansowanie z PFRON,

IV. art. 24 ust. 1 pkt 16 i 17 Pzp oraz art. 89 ust. 1 pkt 3 Pzp - przez zaniechanie wykluczenia z postępowania lub odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT pomimo, że wykonawca ten - w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny z 29.01.2021 r. wprowadził zamawiającego w błąd przez posługiwanie się referencjami wydanymi na inne podmioty w taki sposób, aby utwierdzić go w przekonaniu, że to spółka „Verba Text sp. z o.o. sp. k.” wykonywała usługi na rzecz podmiotów wskazanych w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny,

V. art. 91 ust. 1 Pzp przez wybór oferty najkorzystniejszej wykonawcy, którego oferta powinna zostać odrzucona, a wykonawca wykluczony oraz poprzez zaniechanie wyboru oferty odwołującego jako najkorzystniejszej, pomimo że po wezwaniu do wyjaśnień i odrzuceniu oferty wykonawcy VERBA TEXT - jako zawierającej rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia - oferta, odwołującego byłaby ofertą najkorzystniejszą.

Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania i nakazanie zamawiającemu: unieważnienia czynności wyboru najkorzystniejszej oferty z dnia 06.04.2021 r., powtórzenia czynności badania i oceny ofert, odrzucenia oferty wykonawcy VERBA-TEXT, wykluczenia wykonawcy VERBA-TEXT z postępowania, dokonania wyboru oferty Odwołującego w wyniku ponownego wyboru oferty najkorzystniejszej.

Zaskarżenie czynności wyboru najkorzystniejszej oferty dotyczyło drugiej, ponownej decyzji zamawiającego co do wyboru oferty wykonawcy VERBA-TEXT. Chronologicznie czynności zamawiającego przedstawiały się następująco.

Dnia 26.01.2021r. zamawiający, na podstawie art. 90 ust. 1 Pzp wezwał wykonawcę VERBA-TEXT do złożenia wyjaśnień w zakresie zarzutu rażąco niskiej ceny. Treść wezwania zamawiającego nie odbiegała od regulacji Pzp. a w szczególności wezwano do szczegółowej kalkulacji wyliczenia ceny za „wykonanie pisemnych tłumaczeń treści turystycznych z języka polskiego (1400 stron) na język angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych) wraz z korektą Native Speaker’a.

Złożone wyjaśnienia stały się podstawą dla zamawiającego do wyboru dnia 24.03.2021 r. (pierwszy wybór) jako najkorzystniejszej oferty wykonawcy VERBA-TEXT.

Odwołujący nie zgadzając się z powyższą czynnością zamawiającego dnia 02.04.2021 r. wniósł odwołanie na wybór oferty najkorzystniejszej, zarzucając zaniechanie odrzucenia oferty VERBA TEXT jako zawierającej rażąco niską cenę oraz między innymi na zaniechanie

wykluczenia wykonawcy z uwagi na wprowadzenie w błąd przy posługiwaniu się w treści wyjaśnień referencjami wydanymi nie na wykonawcę, który złożył zamawiającemu ofertę.

Wskutek złożonego odwołania zamawiający w dniu 20.04.2021 r. unieważnił czynność wyboru oferty najkorzystniejszej i uwzględnił częściowo wniesione odwołanie, podejmując ponownie czynności badania i oceny ofert celem wyboru ponownie najkorzystniejszej oferty. W tej sytuacji odwołujący, skoro zamawiający unieważnił wybór najkorzystniejszej oferty, wycofał wniesione odwołanie.

Zamawiający w dniu 20.04.2021r. wezwał wykonawcę VERBA - TEXT do dodatkowych wyjaśnień pod zarzutem rażąco niskiej ceny.

Treść wezwania dotyczyła wyjaśnienia powodów załączenia do złożonych pierwszych wyjaśnień referencji wystawionych na rzecz innych podmiotów niż Wykonawca, to jest VERBA-TEXT LLC IT SPÓŁKA KOMANDYTOWA (poprzednio Verba - Text Sp. z o.o., sp. k.) ul. Belgradzka 4 lok. 13, 02 - 793 Warszawa; Zamawiający zwraca uwagę, że w części referencji wskazano, że podmiot faktycznie wykonujący zamówienie, nie jest podmiotem, który złożył ofertę w przedmiotowym postępowaniu.-proszę o wyjaśnienie, w którym miejscu zostały wskazane koszty dokonania korekty przez Native Speaker'a i ile one faktycznie wynoszą, -w jaki sposób posiadanie certyfikatu ISO 17100:2015 przekłada się na możliwość obniżenia ceny oferty,- jak wdrożyli Państwo autorski program informatyczny i w jaki sposób przekłada się on na możliwość obniżenia ceny oferty,-w jaki sposób przyznane subwencje umożliwiły obniżenie ceny oferty,- jaką czasochłonność (liczbę minut) założyli Państwo na przetłumaczenie jednej strony wraz z dokonaniem weryfikacji Natlve Speaker'a, - czy podane przez Państwa ceny jednostkowe i cena oferty uwzględniają wartość podatku VAT w wysokości 23%. w sytuacji gdyby była właściwa inna stawka podatku VAT lub zachodziły przesłanki do zwolnienia Państwa od zastosowania podatku VAT, to w wyjaśnieniach proszę przedstawić argumenty przemawiające za taką sytuacją,

Wykonawca wybrany w dniu 23 kwietnia 2021r. udzielił zamawiającemu dodatkowych wyjaśnień, a w dniu 06.05.2021 r. zamawiający dokonał kolejnej czynności wyboru oferty najkorzystniejszej, ponownie wybierając ofertę wykonawcy VERBA - TEXT.

Odwołujący ponownie zapoznając się z wyjaśnieniami w tym rażąco niskiej ceny VERBA - TEXT uznał, że wyjaśnienia z dnia 29.01.2021 r. oraz wyjaśnienia dodatkowe z dnia 23.04.2021 r. powinny spowodować odrzucenie oferty oraz wykluczenie wykonawcy VERBA - TEXT z postępowania.

Izba rozpoznając zarzuty odwołania oraz odpowiedź zamawiającego na odwołanie, na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego z dokumentacji postępowania zamawiającego, przekazanej do akt sprawy, podziela stanowisko odwołującego i uwzględnia złożone odwołanie.

Przechodząc do zasadniczego zarzutu odwołania, którym jest zarzut rażąco niskiej ceny:

I. Zarzut naruszenia art. 89 ust. 1 pkt 4 Pzp w zw. z art. 90 ust. 3 Pzp - zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA – TEXT pomimo, że zawiera ona rażąco niską cenę oraz pomimo, że wykonawca nie sprostął ciężarowi wykazania, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny a nawet jego wyjaśnienia (z dnia 29.01.2021 r.) oraz wyjaśnienia dodatkowe (z dnia 13.04.2021 r.) - przez swoją ogólnikowość, brak powiązania z przedmiotem zamówienia, wewnętrzną sprzeczność a nawet - potwierdzenie stawek rażąco niskich – potwierdzają zaoferowanie rażąco niskiej ceny.

Wezwanie jak już powyżej nadmieniano nastąpiło w trybie art. 90 ust. 1 Pzp co skutkuje przerzuceniem na wykonawcę ciężaru udowodnienia, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny. Potwierdziły się zarzuty odwołującego co do okoliczności, że złożone wyjaśnienia VERBA - TEXT nie wykazały, że zaoferowana cena nie jest rażąco niska.

Słusznie odwołujący ocenił pierwsze wyjaśnienia wykonawcy wybranego z 29.01.2021 roku.

- przy czym informacje wskazane w każdej części pierwotnych wyjaśnień są ogólne i niepowiązane z przedmiotowym zamówieniem - a kalkulacja ceny nie zawiera żadnych informacji o składnikach ceny (koszty stałe, koszty zmienne, zysk) - takich jak koszt tłumaczenia czy koszt weryfikacji tłumaczenia przez native-speakaera, podczas gdy są to podstawowe zadania jakie wykonawca ma wykonać w ramach realizacji zamówienia.

- poza tym, wykonawca złożył również drugie wyjaśnienia - w dniu 23.04.2021 r. (wyjaśnienia dodatkowe) - które stanowią uzupełnienie pierwotnie złożonych wyjaśnień. Należy wskazać, że wyjaśnienia dodatkowe są niepowiązane z wyjaśnieniami pierwotnymi, są sprzeczne z tymi wyjaśnieniami (wykluczają się wzajemnie) oraz sprzeczne wewnętrznie, nie zawierają żadnych konkretnych informacji ani dowodów - a stanowią jedynie zbiór deklaracji i niczym nie potwierdzonych założeń wykonawcy.

Na wstępie wskazujemy cztery główne podstawowe powody, dlaczego wyjaśnienia złożone przez wykonawcę - potwierdzała wręcz rażąco niską cenę:

1) Po pierwsze - samo stwierdzenie w pkt 5 dodatkowych wyjaśnień, że wykonawca nie jest w stanie podać stawki tłumaczy i stosuje kwotę 18,30 jako minimalne wynagrodzenie pracy w przedsiębiorstwie wykonawcy.

Twierdzenie to jest odmową odpowiedzi na kwestię podania założeń i kalkulacji cenowych. Można je również odczytać jako sugerowanie, że tłumacze u wykonawcy pracują w najniższej stawce.

Sugerowanie, że można uwzględniać kwotę 18,30 jako stawkę godzinową w niniejszym postępowaniu - jako wynagrodzenia tłumaczy - jest próbą wprowadzenia Zamawiającego w błąd.

„Wykonawca wyjaśnia, że wszyscy tłumacze, w tym native speaker to osoby uprawiające wolny zawód którzy samodzielnie organizują swój czas i warsztat pracy. Wykonawca nie ma także wpływu na tempo, ani wydajność pracy tłumacza, gdyż są to indywidualne cechy osobnicze. Z tego powodu, Wykonawca nie jest w stanie precyzyjnie oszacować czasu potrzebnego na przetłumaczenie czy korektę tekstu w danym języku. Wykonawca zapewnia natomiast, że minimalna stawka godzinowa stosowana w przedsiębiorstwie Wykonawcy w 2021 roku to 18,30 zł. brutto.” (wyjaśnienia VERBA - TEXT)

Zamawiający oceniający wyjaśnienia z należytą starannością powinien uznać, że Wykonawca odmówił mu podania kalkulacji i próbuje sugerować, że przy wykonywaniu przedmiotowych usług może zastosować stawkę najniższego wynagrodzenia -18,30 za godzinę.

Przyjęcie tego twierdzenia za prawdziwe jest sprzeczne z powszechnie znanymi danymi na temat wynagrodzenia tłumaczy.

Co istotne - informacje o średnich wynagrodzeniach tłumaczy - są udostępniane i powszechnie znane.

Wskazać należy, że w realiach rynkowych osoby o kwalifikacjach wymaganych dla realizacji przedmiotowego zamówienia - otrzymują wynagrodzenie znacznie wyższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Z danych podmiotów prowadzących działalność w branży zasobów ludzkich wynika, że w okresie 2017 - 2020 mediana płac na stanowisku tłumacza wynosiła 5.100-5.450 zł brutto: (Źródło: Sedlak & Sedlak- <https://wynagrodzenia.pl/moja-placa/ile-zarabia-tlumacz>)

Zarobki tłumacza

To, ile zarabia tłumacz języka angielskiego, zależy od kilku czynników. Duże znaczenie ma np. region i wielkość miasta, które wpływają nie tylko na stawki, ale również na liczbę zleceń.

5100 zł brutto - tyle wynosiła mediana płac na tym stanowisku w 2017 r. Pracownicy mogli liczyć także na benefity, np. dofinansowanie zajęć sportowych (29%), dostęp do prywatnej opieki medycznej (24%), świadczenia socjalne (18%) oraz ubezpieczenie na życie (12%). 69% tłumaczy wykonywało obowiązki na podstawie umowy o pracę. Warto zwrócić uwagę, że znaczny odsetek tłumaczy wykonuje swoje obowiązki na podstawie umowy - zlecenia lub umowy o dzieło. W ich przypadku obowiązuje zasada - im więcej wykonanych zleceń, tym większe wynagrodzenie. (Źródło: Pracuj.pl - <https://zarobki.pracuj.pl/raporty-i-trendy-placowe/ile-zarabia-tlumacz-jezyka-angielskiego>).

Brak szczegółowej kalkulacji, odmowa podania danych oraz ogólne sformułowania zawarte w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny o stawce 18,30 jednoznacznie wskazują, że cena jest rażąco niska.

2) Po drugie - w całej treści kalkulacji złożonej wraz z pierwszymi wyjaśnieniami nie znalazła się żadna odrębna pozycja wskazująca, że wykonawca ustalił, oszacował i uwzględnił koszty weryfikacji tłumaczenia 1 strony przez Native Speakera — natomiast w wyjaśnieniach dodatkowych wykonawca dopuścił się manipulacji w zakresie wyliczenia stawki za pracę Native Speakera.

Element ten stanowi istotny element ceny w niniejszym postępowaniu. Został podkreślony wielokrotnie przez Zamawiającego.

Zamawiający w wezwaniu skierowanym do wykonawcy podkreślił, że

„Wyjaśnienia powinny zawierać szczegółowe kalkulacje wyliczenia ceny za...

- wykonanie pisemnych tłumaczeń....

Kalkulacja powinna obejmować wszystkie koszty związane z wykonaniem zamówienia...."

Ten element nie tylko jest istotny z tego powodu, że został potraktowany szczególnie przez Zamawiającego - w niniejszym postępowaniu właśnie element Native Speaker jest charakterystycznym dla tłumaczeń będącym przedmiotem zamówienia. Bez pokazania i wyszczególnienia tego elementu - cała kalkulacja jest bezwartościowa.

Natomiast w wyjaśnieniach z dnia 23.04.2021 r. wykonawca wskazał, że koszty dokonania korekty przez Native Speakera stanowią 25% ceny jednostkowej brutto za wykonanie 1 strony pisemnego tłumaczenia oraz wskazał że wynosi ona 49,50 zł (198,00 zł x 0,25).

Co istotne, wykonawca w wyjaśnieniach dopuścił się i manipulacji w zakresie wskazania kosztów Native Speakera. Mianowicie wykonawca obliczył koszt weryfikacji tłumaczenia

przez Native Speakera jednej strony z „ceny sprzedaży brutto” wynoszącej 198.00 zł - podczas gdy powinien obliczać ten koszt z „ceny zakupu brutto” - wynoszącej 148.00 zł.

Cena sprzedaży brutto obejmuje bowiem zysk wykonawcy - który został określony na 50 zł. Wskazana w pierwszych wyjaśnieniach kwota zysku (dochodu) wykonawcy jest nienaruszalna - wykonawca nie mógł jej zmienić kolejnymi wyjaśnieniami. Natomiast odliczanie od kwoty sprzedaży brutto kosztów Native Speakera narusza kalkulację przyjętą pierwotnie przez Wykonawcę i de facto stanowi zmianę wyjaśnień. Powoduje również, że pierwsze wyjaśnienia są niewiarygodne.

Kwota za prace Native Speakera bez wątpienia stanowi koszt nabycia usługi i to w stosunku do tego kosztu powinna zostać obliczana.

Poniżej fragment tabeli cenowej z pierwotnych wyjaśnień wykonawcy:

	cena ZAKUPU	cena SPRZEDAŻY	
Opis przedmiotu zamówienia	cena zakupu	cena	
	brutto jednej	sprzedaży	
	str. 1800 zzs	brutto jednej	dochód
		str. 1800 zzs	dot.1 str.
Cena jednostkowa brutto za	148,00	198,00	50,00
wykonanie 1 strony pisemnego			
tłumaczenia treści turystycznych			
z języka polskiego (1800 znaków)			
na język na język: angielski, niemiecki,			
francuski, włoski, hiszpański, rosyjski,			
słowacki (łącznie 7 wersji językowych)			
wraz z korektą Native Speaker`a			

Tym samym Wykonawca po raz kolejny wprowadza Zamawiającego w błąd. Pytanie Zamawiającego dotyczyło bowiem kosztu nabycia usługi native speakera za jedną stronę tłumaczenia. Wykonawca informuje, że koszt ten wynosi 25% ceny jednostkowej brutto za

jedną stroną NABYCIA TAKIEJ USŁUGI. Tymczasem, jako podstawę kalkulacji kosztu native speakera Wykonawca zamiast kwoty nabycia usługi, przedstawia kalkulację opartą o stawkę sprzedaży usługi, co powoduje, że wykazywane wynagrodzenie jest sztucznie zawyżone i przez to ma wykazać, że wysokość wynagrodzenia spełnia wymóg w zakresie minimalnej stawki godzinowej wynoszącej 18,30 zł brutto.

Zmanipulowana kalkulacja Wykonawcy (zmieniona w stosunku do pierwszych wyjaśnień):

$198,0 \text{ zł brutto} / 7 \text{ języków} = 28,28 \text{ zł brutto per język per strona}$

$28,28 \text{ zł brutto} \times 25\%$ (wartość podana w wyjaśnieniach Wykonawcy z dnia 23.04.2021 r.) =
 7 zł brutto (stawka dla native speakera za 1 stronę)

$28,28 \text{ zł brutto} \times 75\% = 21,21 \text{ zł brutto}$ (stawka dla tłumacza za 1 stronę)

Prawidłowa kalkulacja oparta o stawkę Wykonawcy z Formularza Ofertowego czyli oparta o stawkę nabycia/zakupu usługi nie zawierającej zysku z tytułu

sprzedaży usługi:

$148,0 \text{ zł brutto} / 7 \text{ języków} = 21,14 \text{ zł brutto per język per strona}$

$21,14 \text{ zł brutto} \times 25\%$ (wartość podana w wyjaśnieniach Wykonawcy) = $5,28 \text{ zł brutto}$
(stawka dla native speakera za 1 stronę)

$21,14 \text{ zł brutto} \times 75\% = 15,85 \text{ zł brutto}$ (stawka dla tłumacza za 1 stronę)

Ponadto — nieprawidłowość kalkulacji Wykonawcy wskazanej w wyjaśnieniach dodatkowych - wskazuje porównanie danych między tą kalkulacją a kalkulacją finansową zyskowności realizacji projektu przedstawioną przez Wykonawcę w pierwszych wyjaśnieniach z 29.01.2021 r. gdzie podaje, że całkowity koszt wynagrodzeń brutto związany z projektem wynosi 197 000,00 zł brutto (trzecia pozycja kalkulacji):

Kalkulacja zaoferowanej ceny

Cena ofertowa brutto 301.560,00 zł

1	koszt materiałów brutto	23.100,00 zł.	
2	koszt wykonania zamówienia brutto	37.200,00 zł.	
3	koszty wynagrodzeń brutto	197.000zł.	19,00złbrutto /1h

RAZEM (koszty)

Przewidywany zysk brutto 44 260,00 zł

Rentowność (%) 14,68

KOSZTY wynagrodzeń brutto:

197 000,00 zł brutto / 7 języków = 28 142,85 zł brutto per język

28 142,85 zł brutto per język / 1400 stron = 20,10 zł brutto per język per strona

20.10 zł brutto x 25% (wartość podana w wyjaśnieniach Wykonawcy) = 5,02 zł brutto (stawka dla native speakera za 1 stronę)

20.10 zł brutto x 75% = 15,07 zł brutto (stawka dla tłumacza za 1 stronę).

Wobec powyższego - w zakresie założeń do kalkulacji ceny przedstawianych przez wykonawcę, wskazać należy że wykonawca wiedząc, że Zamawiający nie jest ekspertem w zakresie wynagradzania tłumaczy oraz native speakerów celowo manipuluje stawkami zakupu oraz sprzedaży usługi chcąc wprowadzić Zamawiającego w błąd twierdząc, że wynagrodzenie spełnia wymogi minimalnego wynagrodzenia godzinowego 18,30 zł brutto, gdy tymczasem w rzeczywistości tak nie jest ponieważ wynosi ono maksymalnie 15,07 zł brutto w przypadku tłumacza i 5,02 zł brutto w przypadku native speakera.

Wyjaśnienia wykonawcy jednoznacznie wskazują, że nie ujął on kosztów weryfikatora, tylko później w sposób nieudolny - próbuje zmniejszyć inne swoje koszty, aby znaleźć możliwość pokrycia kosztu weryfikatora.

Takie działanie jednak powoduje, że cała usługa okazuje się poniżej kosztów ponoszonych za minimalne wynagrodzenie za godzinę.

3) Po trzecie - kwota, którą Wykonawca podał w „kalkulacji” - 148 zł brutto za 7 tłumaczeń 1 strony 1800 znaków wraz z weryfikacją - wskazuje, że zaoferowana cena jest nierealna.

Kwotę 148 zł przedstawioną w wyjaśnieniach:

.Opis przedmiotu zamówienia   cena zakupu brutto jednej str 1800 zzs

Cena jednostkowa brutto za wykonanie 1 strony pisemnego tłumaczenia treści turystycznych z języka polskiego (1800 znaków) na język na język: angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, rosyjski, słowacki (łącznie 7 wersji językowych) wraz z korektą Native Speakera
148,00

- należy podzielić przez 7 (7 języków).

Po podzieleniu - kwota brutto 21,14 - po odjęciu podatku Vat - 17,18 zł netto - wskazuje wprost na to, że nie może wystarczyć na przetłumaczenie 1 strony 1800 znaków i nie jest w stanie pokryć weryfikacji i innych czynności i kosztów wykonawcy.

4) Po czwarte - należy podkreślić, że na końcu pierwszych wyjaśnień – wykonawca podał stawki, jakie dotyczą tłumaczeń - potwierdzają wręcz one rażąco niską cenę, jaką przyjął wykonawca Verba Text. Sp. z o.o. sp. k.,

Przykładowo - stawki ujęte na str. 40 wyjaśnień - wskazują na to, że przetłumaczenie (SAMO PRZETŁUMACZENIE) - jednej strony to kwoty od

21,0 zł do nawet 27,00 zł (za język słowacki),

Tłumaczenie zwykłe z języka polskiego na język obcy	TRYB	TRYB
	NORMALNY	EKSPRESSOWY
Tłumaczenie zwykłe z języka polskiego na język angielski.	24,50	30,50
Tłumaczenie zwykłe z języka polskiego na język niemiecki.	24,50	30,50
Tłumaczenie zwykłe z języka polskiego na język rosyjski.	21,00	22,00
Tłumaczenie zwykłe z języka polskiego na język czeski.	27,00	34,00
Tłumaczenie zwykłe z języka polskiego na język słowacki.	27,00	34,50

(s. 39 „wyjaśnień”),

7. stawka za stronę zawierającą 1800 znaków tłumaczenia pisemnego, zwykłego w trybie normalnym (z/na język angielski) 25,00 (dwadzieścia pięć zł) PLN

8. stawka za stronę zawierającą 1800 znaków tłumaczenia pisemnego, zwykłego w trybie normalnym (z/na język niemiecki) 25,00 (dwadzieścia pięć zł) PLN

9. stawka za stronę zawierającą 1800 znaków tłumaczenia pisemnego, zwykłego w trybie normalnym (z/na język hiszpański) 35,00 (trzydzieści pięć zł) PLN

(s. 41 „wyjaśnień”).

Oznacza to, że samo tłumaczenie - będzie wynosić ponad 21 zł. Potwierdza to fakt, że wykonawca nie uwzględnił kosztu weryfikacji.

Podkreślenia wymaga również, że ceny ww. usług - NIE SPADAJĄ, ALE ROSNĄ - Co potwierdza choćby ostatni raport NBP z marca 2021 r. dot. prognozy wzrostu cen i raport GUS z analogicznego okresu. W 2021 roku inflacja w Polsce wyniesie średnio 3,4 proc. -

wynika z najnowszej ankiety NBP, opartej na prognozach ośrodków analitycznych a według najnowszych, wstępnych danych GUS za marzec, tempo wzrostu cen w Polsce przyspieszyło bardziej, niż oczekiwano. Inflacja w marcu wyniosła 3,2 proc.

W związku z powyższym - przyjęcie przez Zamawiającego stawek z końcowych załączników - z jednoczesnym uwzględnieniem stawek niższych o 25% - jest niezgodne z zasadami logicznego wnioskowania. Skoro ceny rosną - to jak można uwzględnić ceny niższe - a nawet poniżej minimalnej stawki za godzinę.

5. Odnosząc się szczegółowo do treści wyjaśnień - zarówno pierwszych jak drugich - należy wskazać, że z jednej strony - zostały one złożone na wielu stronach (łącznie prawie 50) (licząc załączniki), natomiast w 99% - elementy „wypełniające” te wyjaśnienia - są nie na temat i nie mają nic wspólnego z rzetelną kalkulacją:

W zakresie treści wyjaśnień dot. struktury organizacyjnej wykonawcy:

1) Informacje wskazane przez wykonawcę w pkt. 1-2 nie mają żadnego wymiernego przełożenia na koszt wykonywania usługi. Posiadanie certyfikatu ISO 17100:2015 nie oznacza automatycznie obniżenia kosztów wykonywania zamówienia. Tymczasem zgodnie z wiedzą odwołującego jest wręcz przeciwnie. Norma ISO obliuguje do wykonywania tłumaczeń dwuetapowo a co za tym idzie, koszt usługi automatycznie wzrasta o około 40-50%. Wykonawca wskazuje, że sama praca zgodnie z wymogami normy ISO powoduje obniżenie kosztów obsługi o ok. 15%. Natomiast wykonawca nie wskazuje nawet na ile wycenił koszty obsługi przedmiotowego zamówienia, oraz o jaką wartość zostały one realnie obniżone w związku z wdrożeniem normy ISO 17100:2015. Dodatkowe wyjaśnienia wykonawcy z dnia 23.04.2021 r. nie wnoszą w tym zakresie żadnych nowych informacji. W dalszym ciągu wykonawca nie określił jak wykorzystanie normy ISO przekłada się realnie na koszty wykonania przedmiotowego zamówienia.

2) Informacja z pkt. 3 wyjaśnień, która również dotyczy rzekomego obniżenia kosztów obsługi, zarządzania przez wprowadzenie „szczególnego procesu” - jest bardzo ogólnikowa, a okoliczność wykorzystania systemu informatycznego przez wykonawcę, nie jest niczym nowym i specyficznym. Każdy z podmiotów profesjonalnych posiada w tym zakresie różne rozwiązania wspomagające proces zarządzania (systemy zarządzania informacją CRM, bazy danych, programy księgowo, itp.) okoliczność wskazywana w wyjaśnieniach nie jest właściwa tylko dla tego wykonawcy. Również w tym przypadku nie wskazano wymiernie jak korzystanie z systemu (który nie jest niczym wyjątkowym dla profesjonalistów) - wpłynie na obniżenie kosztów wykonania tego zamówienia. Wręcz przeciwnie - wydajne systemy CRM dedykowane dla biur tłumaczeń stanowią wydatek kilkuset tysięcy złotych i muszą zostać

ujęte po stronie kosztów we wszelkich kalkulacjach cenowych mających wykazać zyskowość projektu.

W dodatkowych wyjaśnieniach z dnia 23.04.2021 r. wykonawca wskazał, że:

„Istotną funkcją narzędzia CRM jest pamięć tłumaczeniowa, która jest rodzajem bazy danych złożonej z rekordów zawierających co najmniej dwie wersje językowe danego fragmentu tekstu, najczęściej zdania. Wielką zaletą korzystania z pamięci tłumaczeniowej jest możliwość uzyskania tłumaczenia o dużym stopniu spójności terminologicznej i stylistycznej, gdyż zapisane już tłumaczenia stanowią wzorzec, do którego tłumacz może łatwo dostosować podobne fragmenty w dalszej części tekstu. Wykorzystywanie uzupełniającej się stałe pamięci tłumaczeniowej podczas przekładania dokumentów o dużym stopniu powtarzalności pozwala tłumaczowi oszczędzić dużo czasu i wysiłku, gdyż przetłumaczone wcześniej fragmenty są automatycznie wyszukiwane w bazie i mogą być w łatwy sposób ponownie wykorzystane, co znacząco wpływa na czas realizacji zamówienia, który jest głównym czynnikiem kosztowo-twórczym wpływającym na cenę wykonania usługi. Wykonawca oszacował zmniejszenie kosztów pracy o 10% w stosunku do tradycyjnych metod realizacji, co bezpośrednio przekłada się na zwiększenie konkurencyjności, w tym zaoferowania korzystniejszej usługi.” (fragmenty pogrubione przez Odwołującego)

Odnosząc się do powyższych twierdzeń, wskazać należy że branża tłumaczeniowa powszechnie korzysta z różnorodnych technologii informatycznych usprawniających prace. Programy o funkcjonalności opisywanej przez wykonawcę w wyjaśnieniach (tzw. narzędzia CAT), są wykorzystywane powszechnie przez tłumaczy i biura tłumaczeń a ich posiadanie nie jest niczym zaskakującym, ani nie stanowi przewagi konkurencyjnej. Jest to wręcz standardowym rozwiązaniem branżowym a ich nieposiadanie świadczy o braku profesjonalizmu. Odwołujący także posiada narzędzia CAT - SDL Trados Studio. Powyższa okoliczność nie uzasadnia obniżenia ceny oferty o wartość procentową wskazaną przez Wykonawcę. Należy podkreślić, że to kolejny element wyjaśnień, w którym wykonawca nie wskazuje realnego - kwotowego wpływu na obniżenie ceny.

Należy również wskazać, że w świetle dalszej części wyjaśnień z dnia 23.04.2021 r. - twierdzenie o ograniczeniu czasu pracy lingwistów jest nieprawdziwe. W pkt 5 wyjaśnień z dnia 23.04.2021 r. - wykonawca wskazał:

„Wszyscy tłumacze, w tym native speakerzy to osoby uprawiające wolny zawód, które samodzielnie organizują swój czas i warsztat pracy. Wykonawca nie ma także wpływu na tempo, ani wydajność pracy tłumacza, gdyż są to indywidualne cechy osobnicze.”

Wobec tego - jeśli wykonawca nie ma wpływu na czas pracy tłumaczy to jednocześnie nie może on zakładać, że wykorzystywane przez niego narzędzia informatyczne „pozwolą tłumaczowi oszczędzić dużo czasu” i „wpłyną na czas realizacji zamówienia” - bowiem jak wskazuje, jest to niepoliczalne i uzależnione od konkretnego tłumacza. Zatem nie sposób czynić w tym zakresie założeń, a szczególności nie sposób szacować zmniejszenia kosztów pracy o 10%.

Informacje z pkt 4 - cyt. „Wykonawca posiada stabilne zaplecze personalne, co eliminuje potrzeby poszukiwania tłumaczy i kosztów z tym związanych” - po pierwsze - stanowią zbiór ogólników, w praktyce są nieweryfikowalne a wykonawca nie wykazał w jaki sposób okoliczności te miałyby wpłynąć na wysokość zaoferowanej ceny. -po drugie stoją w sprzeczności z pozostałą treścią wyjaśnień, gdzie wykonawca wskazuje, że jego współpraca z tłumaczami oparta jest na umowach o dzieło, oraz, że zatrudnia studentów na podstawie umów zlecenia - obydwa stosunki charakteryzują się niestabilnością zatrudnienia i dużą rotacją. W takich okolicznościach nie sposób mówić o „stabilnym zapleczu personalnym”, -po trzecie należy podkreślić, że wykonawca nie udowodnił tego twierdzenia - składając np. umowy o pracę (nawet zanonimizowane), - po czwarte - złożone w dniu 23.04.2021 r. wyjaśnienia dodatkowe stoją w sprzeczności z argumentacją w zakresie zaplecza personalnego wykonawcy. W wyjaśnieniach wykonawca wskazuje bowiem, że wszyscy tłumacze, w tym native speakerzy to osoby uprawiające wolny zawód, które samodzielnie organizują swój czas i warsztat pracy. Nie sposób zatem nazwać współpracy opartej na takich zasadach jako „stabilnego zaplecza personalnego”.

Informacja z pkt. 5 - dotycząca współpracy z tłumaczami na podstawie umów o dzieło i oszczędnościach w kosztach uzyskania przychodu w wysokości 50%: -nie jest potwierdzona choćby przedstawieniem jednej przykładowej umowy z tłumaczem „o dzieło”, stanowi jedynie zapewnienie wykonawcy. Ponadto sam sposób rozliczeń z tłumaczami dostępny jest dla wszystkich wykonawców, obciążenia fiskalne są jednakowe dla wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, nie jest to okoliczność właściwa tylko dla tego wykonawcy.

Odniesienia się wymagają również nowe okoliczności wskazane w wyjaśnieniach dodatkowych z dnia 23.04.2021 r., a to: - Korzystanie z subwencji i dofinansować części kosztów wynagrodzeń w związku z zatrudnieniem osób niepełnosprawnych, osób bezrobotnych, osób po 50 roku życia. Po pierwsze jest to zupełnie nowa okoliczność, której wykonawca nie podnosił w pierwszych wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny i jako taka nie może być brana pod uwagę, bowiem złożenie dodatkowych wyjaśnień może co najwyżej stanowić uzupełnienie informacji już zawartych w pierwotnie złożonych wyjaśnieniach, ale w

żadnym razie nie może wskazywać na nowe - wcześniej nie wskazywane okoliczności. Po drugie okoliczność ta nie została niczym udowodniona ani nawet uprawdopodobniona. Wykonawca nie przedstawił żadnych dowodów, że otrzymuje dofinansowanie z publicznych pieniędzy i przeznacza je na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników - w postaci umów o pracę, porozumień z Urzędem Pracy itp. Po trzecie okoliczność ta stoi w sprzeczności z treścią pierwszych wyjaśnień, w których wykonawca wskazywał na zatrudnienie osób na podstawie umów o dzieło i zlecenia, a w szczególności wskazywał na zawieranie umów ze studentami. Poza tym, z jednego z wcześniej przedstawionych dokumentów - Decyzji w Sprawie Subwencji Finansowej z dnia 2.06.2020 r. wynikało, że wykonawca zatrudnia tylko dwóch pracowników. Tymczasem w wyjaśnieniach dodatkowych wykonawca informuje, że zatrudnia osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne skierowane z urzędu pracy oraz osoby w wieku 50+ nie przedstawiając żadnych dowodów na liczbę osób zatrudnionych i długość trwania ewentualnego zatrudnienia.

- Zapewnienie stosowania minimalnej stawki godzinowej w przedsiębiorstwie Wykonawcy w 2021 r. w wysokości 18,30 zł brutto. Kwestia ta poddana została szczegółowemu odniesieniu się w pkt 4 ppkt 1 uzasadnienia przedmiotowego zarzutu. Zgodnie z tym należy podkreślić ponownie, że wykonawca w ramach zaoferowanej ceny nie zapewnia nawet minimalnego wynagrodzenia dla tłumaczy i weryfikatorów. Deklaracja z wyjaśnień dodatkowych jest zatem nieprawdziwa i nie ma oparcia w kalkulacjach ceny oferty wykonawcy.

Niezależnie od powyższego należy również podkreślić, że nawet stosowanie minimalnej stawki godzinowej za usługi wykonywane przez profesjonalnych tłumaczy i weryfikatorów native speakerów jest nierealne. Minimalna stawka godzinowa określona w przepisach - to nie jest stawka realnego wynagrodzenia tłumaczy i weryfikatorów. Profesjonalni tłumacze - tacy, którzy spełniają wymagania Zamawiającego w zakresie wykształcenia, uprawnień i doświadczenia - zarabiają średnio co najmniej 5 100 - 5 450 zł brutto. Z pewnością stawka w wysokości 18,30 zł za godzinę pracy dla profesjonalnego i doświadczonego tłumacza jest nierealna - niemożliwa do uzyskania na rynku usług tłumaczeniowych.

Wyjaśnienia złożone przez wykonawcę - w zakresie wysokości wynagrodzeń tłumaczy i native speakerów - nie potwierdzają w żaden sposób, że zaoferowana cena nie jest rażąco niska. Wyjaśnienia stanowią jedynie zbiór niczym niepopartych deklaracji wykonawcy i na ich podstawie nie można uznać, że zaoferowana cena jest realna.

Reasumując - powyższe informacje w zakresie organizacji pracy i struktury wykonawcy nie mogą świadczyć o braku rażąco niskiej ceny w ofercie wykonawcy. Okoliczności podnoszone w wyjaśnieniach nie są niczym nowym i specyficznym - większość podmiotów profesjonalnych stosuje analogiczne rozwiązania. W żadnym stopniu okoliczności te nie

wpływają na większą konkurencyjność cenową VERBA TEXT. Ponadto wykonawca nie wykazał w jaki sposób struktura organizacyjna firmy przekłada się na niską cenę oferty. Wyjaśnienia zarówno pierwotne jak i dodatkowe złożone w takiej formie należy uznać za nieprecyzyjne, ogólne i nieadekwatne do przedmiotu zamówienia. Zgodnie z orzecznictwem Krajowej Izby Odwoławczej - wyjaśnienia takie nie spełniają podstawowych wymogów dotyczących wyjaśnień rażąco niskiej ceny:

Poza ww. nieprawidłowościami mającymi wymiar nieprawidłowości rażących

- wykonawca - poprzez ogólność i gołosłowność wyjaśnień - w istocie nie przekazał żadnych konkretnych informacji w zakresie kalkulacji:
- Nie wiadomo w jaki sposób na cenę oferty wpływa fakt współpracy z tymi samymi tłumaczami na przestrzeni 5 lat przez wykonawcę, który również nie został niczym potwierdzony. Nie sposób odnaleźć żadnego związku między tą okolicznością a ceną oferty wykonawcy.
- Okoliczność „wysokich kwalifikacji i kilkunastoletniego doświadczenia” tłumaczy wpływa raczej na większe koszty związane z ich wynagrodzeniem. Im wyższe kwalifikacje i bogatsze doświadczenie - tym stawki tłumacza są wyższe.
- Żadna z okoliczności wskazanych w pkt. 7-9 wyjaśnień pierwotnych nie ma przełożenia na obniżenie kosztu nabywania profesjonalnych usług tłumaczeń od doświadczonych tłumaczy mogących sprostać wymogom SIWZ.
- Złożone dowody w postaci „formularzy cenowych” nie potwierdzają ani tego, że cena oferty wykonawcy w tym postępowaniu nie jest rażąco niska, ani tego że nie była niska w postępowaniach, w których składano takie oferty. Przede wszystkim nie wiadomo czy oferty obejmowały koszt tłumaczeń z dodatkową weryfikacją przez native-speakerów - tak jak wymaga się tego w niniejszym postępowaniu.

Analiza załączonych do wyjaśnień - formularzy ofertowych nasuwa wątpliwości co do rzetelności tych dokumentów. Wykonawca przedstawił bowiem oferty zanonimizowane, bez wskazania: - w jakim postępowaniu były składane,-jakim podmiotom były składane, - w jakim okresie,-co było przedmiotem zamówienia,- jakiej kombinacji językowej dotyczyły, - jaka była tematyka tekstu, - jaka była ilość tekstu i w jakim czasie miała zostać zrealizowana,-czy usługa obejmowała weryfikację drugiego niezależnego tłumacza.

Wszystkie powyższe zmienne mają zasadniczy wpływ na końcowy koszt usługi.

Brak tych informacji uniemożliwia zweryfikowanie czy oferty te rzeczywiście istnieją/istniały czy były lub czy są wiążące, ponieważ żadnych danych finansowych nie da się ze sobą

powiązać. Tego rodzaju kopie umów - częściowo utajnione mimo braku zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa przez wykonawcę - nie pozwalają na sformułowanie żadnych wniosków w zakresie rynkowości zaoferowanej ceny.

W zakresie treści wyjaśnień dot. kosztów tłumaczeń i kosztów zatrudnienia brak jakichkolwiek wiarygodnych dowodów i danych finansowych w postaci kalkulacji cenowych popartych dokumentami księgowymi obejmującymi tę samą usługę po stronie kosztów stałych, kosztów zmiennych oraz przychodu.

7) Zatrudnienie studentów do realizacji skomplikowanego projektu, wymagającego doświadczenia i zaangażowania czasowego w okresie kilku miesięcy - jest ryzykowne z uwagi na dużą rotację takich pracowników, oraz brak doświadczenia. Nie gwarantuje to należytego wykonania przedmiotu zamówienia.

8) W zakresie treści wyjaśnień dot. korzystania z subwencji:

Przyznana wykonawcy pomoc publiczna za pośrednictwem Polskiego Funduszu Rozwoju - miała charakter jednorazowy, dotyczy okresu minionego do 2.06.2020 r. i dotyczy wyłącznie osób zatrudnionych przez wykonawcę na podstawie umów o pracę. Przyznana Subwencja - w wysokości 72 000,00 zł miała na celu utrzymanie miejsc pracy przez przedsiębiorcę. Dotyczyło to wprowadzenia pierwszych obostrzeń w związku z pandemią COVID-19 w pierwszej połowie roku 2020 r. Przyznana subwencja nie ma wpływu na przyszłe zlecenia realizowane przez wykonawcę ponieważ może zostać WYDATKOWANA jedynie NA WYPŁATĘ WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH NA POSTAWIE UMOWY O PRACĘ, a nie na dofinansowanie teoretycznych przyszłych wynagrodzeń podwykonawców/tłumaczy zatrudnionych na podstawie umowy o dzieło.

Również dofinansowanie z Urzędu Pracy miało charakter jednorazowy i obejmuje okres maksymalnie 3 miesięcy od złożenia wniosku, a wniosek złożono w styczniu 2021 r. Sposób w jaki wykonawca ma wykorzystać te środki jest określony w umowie z Urzędem Pracy - i obejmuje pokrycie kosztów stałych wynikających z zatrudniania osób na umowie o pracę. Tylko w takim zakresie wykonawca może wykorzystać te środki.

Tymczasem w wyjaśnieniach wykonawca wskazuje, że zatrudnia tłumaczy na podstawie umów o dzieło, a studentów do realizacji zamówienia - na podstawie umów zlecenia. Środki z ww. dotacji i subwencji nie mogą być wykorzystane w celu zatrudnienia takich osób na podstawie stosunków cywilnoprawnych. Środki te nie mogą również zostać wykorzystane przez wykonawcę w inny sposób, który mógłby wpłynąć na obniżenie kosztów realizacji przedmiotowego zamówienia.

Odwołujący trafnie podsumował dokonaną analizę obydwu wyjaśnień złożonych przez VERBA –TEXT, co do postawionego zarzutu przez zamawiającego rażąco niskiej ceny to jest - Cechą wspólną wszystkich argumentów zawartych w treści obydwu wyjaśnień wykonawcy wybranego jest brak wykazania jakiegokolwiek wpływu na wysokość ceny oferty. Wyjaśnienia są ogólne, nie są powiązane z przedmiotem zamówienia a w zakresie formy zatrudnienia i zapewnień o stabilności pracowników — są niespójne.

Ze strony Izby można jedynie dodać, że samo powoływanie się na oszczędności z wskazaniem ich nawet wysokości (10,15,20%) nie jest równoznaczne z ich wykazaniem, czy też udowodnieniem. Poza tym zasadniczą kwestią, która również przemawia za niewłaściwą oceną wyjaśnień wykonawcy wybranego jest ich hipotetyczność i brak odniesienia się do przedmiotu zamówienia objętego niniejszym postępowaniem o udzielenie zamówienia.

Według Izby zamawiający błędnie ocenił wyjaśnienia wykonawcy wybranego w kontekście brzmienia przepisu art.90 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Wyjaśnienia VERBA - TEXT nie odnoszą się do wartości zamówienia ustalonej przez zamawiającego w tym z uwzględnieniem podatku vat w wysokości 23 %, która to wartość zamówienia, jak wynika z protokołu zamawiającego, była ustalona na podstawie rozeznania rynkowego. Również wykonawca wybrany nie przedstawił kalkulacji kosztów niezbędnych do wykonania zamówienia według obowiązków wynikających ze specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a za taką kalkulację nie można uznać załącznika do wyjaśnień z dnia 23 kwietnia 2021r. pn. Kalkulacja zaoferowanej ceny. Bowiem Kalkulacja ta, stanowi najprostszy z możliwych podziałów kwoty wynagrodzenia na trzy elementy (koszt materiałów, koszt wykonania, koszt wynagrodzenia). Taka kalkulacja mogłaby być rozważana ale w sytuacji, gdy to zamawiający, a nie wykonawca udowadniałby brak rażąco niskiej ceny, a co nie istnieje w kontekście brzmienia art.90 ust.2 Pzp.(obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy). W całości, jak zresztą odwołujący w odwołaniu wielokrotnie podkreślał, obszernych wywodach wykonawcy wybranego, Izba nie znalazła krytycznej oceny co do zawyżenia wyceny zamówienia przez zamawiającego, czy też przez konkurentowi składających oferty. Tym bardziej wobec braku konkretnych wyliczeń czy wskazań czasochłonności tłumaczenia strony tekstu, stawek wynagrodzeń osób realizujących bezpośrednio zamówienie oraz kosztów stałych jakie wykonawca ponosić będzie w związku z organizacją wykonania zamówienia, wyjaśnienia należy uznać za niewystarczające w rozumieniu art.90 ust.3 ustawy . Owszem próba kalkulacji stawki za jedną stronę tłumaczenia na 7 języków w pierwszej wersji dawała obraz wynagrodzenia nierealnego to jest ze stawką najniższą, a przy dalszych pytaniach zamawiającego co do miejsca kalkulacji stawki dla korektora Native Speaker'a, okazało się, że lokacja tych kosztów mieści się w wynagrodzeniu tłumacza (25 % stawki tłumacza). Powyższe

wyjaśnienia w efekcie dały uzasadnione nadal wątpliwości co stawki dla tłumacza to jest poniżej obowiązującej najniższej stawki wynagrodzenia. Izba ocenia jako pozbawione realizmu, a nawet jako próbę wprowadzenia w błąd plany wykonawcy wybranego, aby płacić tłumaczom z racji wykonywania wolnego zawodu stawkę niższą niż obowiązująca stawka najniższego wynagrodzenia w kraju. Owszem Izba dostrzega próbę wyjścia z sytuacji wykonawcy wybranego, który nie odpowiada na pytanie zamawiającego, jaki czas przewidziany jest w kalkulacji ceny na tłumaczenie jednej strony tekstu. Niemniej należy to kwalifikować jako odmowę złożenia wyjaśnień, co skutkuje rygoryzmem przewidzianym w art.90 ust.3 Pzp. (zamawiający odrzuca ofertę wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień). Tłumaczenie wykonawcy wybranego, że czas na przetłumaczenie strony tekstu jest różny, ponieważ zależy od potencjału intelektualnego tłumacza jest tylko nieskutecznym wybiegiem i oznacza, że chociażby z tego powodu wycena jest nierealna to jest oderwana od rzeczywistości, ponieważ wykonawca nie wie kto i z jakim potencjałem intelektualnym będzie realizował zadanie. Zresztą odwołujący przedstawił już w odwołaniu dowody (przywołane strony z internetu) na obowiązujące stawki dla tłumaczy plasujące się na poziomie co najmniej średniego wynagrodzenia a nie najniższego wynagrodzenia obowiązującego w kraju. Izba tak samo jak odwołujący ocenia skuteczność powoływania się wykonawcy wybranego na dofinansowania covid-owe z 2020 roku, jaki i plany na przyszłość co do pomocy Państwa w utrzymaniu stanu zatrudnienia. Pomoc na którą powołuje się wykonawca wybrany co do rodzaju można kwalifikować do treści zawartych w art.90 ust.1 pkt 3) i pkt 4) ustawy. Niemniej samo jej przywołanie, a nawet przedstawienie dowodów na jej otrzymanie w 2020r. nie jest wystarczające, ponieważ brak kalkulacji finansowej jaki ta pomoc miała konkretny wpływ na kalkulację wynagrodzenia, czy też może mieć wpływ na kalkulację wynagrodzenia w przypadku starania się o jej udzielenie. Bowiem brak wykazania różnicy bilansu kosztowego w sytuacji uzyskania, bądź nie uzyskania pomocy finansowej Państwa. Tym samym wykonawca wybrany opisuje plany, a nie realną pomoc, co do starań o pomoc finansową przy realizacji przedmiotowego zamówienia, a nawet uwzględniając te plany nie przedstawia kalkulacji na obniżenie kosztów w przypadku otrzymania pomocy. Czyli zachodzi podobna sytuacja jak w przypadku skorzystania w przeszłości z pomocy Państwa to jest wykonawca wybrany nie przedstawia bilansu korzyści (różnicy w kosztach) mających bezpośredni wpływ na wysokość oczekiwanego wynagrodzenia. Dla odparcia zarzutu rażąco niskiej ceny nie wystarczające jest wskazywanie, że z powodu określonych okoliczności, przewiduje się oszczędności na poziomie wskazywanym czy to 10, 15 czy też 20 % z racji wymienianych czy to sytuacji organizacyjnych, kadrowych prowadzonego przedsiębiorstwa, jak czyni to wykonawca wybrany. Również w toku postępowania odwoławczego nie zostały odparte zarzuty czy to przez zamawiającego, czy to przez wykonawcę wybranego, który nie przystąpił do postępowania przed Izbą, co do wymiernych skutków posiadania

doświadczenia zawodowego, kadry, normowania organizacji pracy, czy też stosowanych technologii tłumaczeń. Odwołujący zarówno w złożonym odwołaniu, jak i na posiedzeniu oraz rozprawie podtrzymał argumentację odwołania co do braku nadzwyczajności po stronie wykonawcy wybranego co do jego sytuacji kadrowej, organizacyjnej, technologicznej czy też doświadczenia zawodowego, a co miałyby generować oszczędności w realizacji zamówienia. W tej sytuacji to jest braku kontrydiktoryjności po stronie zamawiającego i wobec braku udziału wykonawcy wybranego w sprawie, Izba uznała twierdzenia odwołującego za przyznane to jest zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy.

Reasumując Izba podzieliła stanowisko odwołującego, który wykazał brak wyjaśnień jak i niewłaściwą ocenę złożonych wyjaśnień wykonawcy wybranego przez zamawiającego.

II. Zarzut naruszenia art. 89 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 90 ust. 1 pkt 1 Pzp w zw. z §1 i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za prace oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. - przez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA -TEXT, mimo że istotne części składowe ceny oferty:

— wynagrodzenie za tłumaczenie na 7 języków 1 strony (1800 znaków zzs) wraz z weryfikacją Native Speaker'a — podane jako 148 zł brutto / 7 języków - tj. 21,48 zł brutto za tłumaczenie jednej strony z weryfikacją Native Speakera)

— są wycenione niezgodnie z minimalnym wynagrodzeniem za pracę oraz minimalną stawkę godzinową.

W wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny wykonawca złożył „kalkulację” w której wpisał, jakoby tłumaczenie 1 strony 1800 znaków - na 7 języków - mógł uzyskać za kwotę 148 zł brutto. Oznacza to, że tłumaczenie jednej strony na 1 język wraz z weryfikacją Native Speakera - może uzyskać za 21,48 zł brutto.

Po odjęciu podatku VAT - 23% (a wykonawca w wyjaśnieniach dodatkowych zadeklarował, że cena obejmuje stawkę VAT w takiej wysokości) - oznacza, że wykonawcy pozostaje kwota - 17,18 zł (i to przed odliczeniem podatku dochodowego).

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. minimalna stawka godzinowa na 2021 r. wynosi 18,30 zł.

Tłumaczenie 1 strony 1800 znaków dla tekstów unikatowych - o tematyce historycznej oraz turystycznej, tj. niepowtarzalnych, a właśnie takie stanowią przedmiot niniejszego zamówienia - to CO NAJMNIJ 1 godzina pracy tłumacza.

Kwota 17,18 zł - podana przez Wykonawcę - jest sprzeczna z minimalną stawką godzinową ustaloną w obowiązujących przepisach. Za stawkę w takiej wysokości – zgodnie z prawem nie jest możliwe zatrudnienie pracownika, nie wspominając już o zatrudnianiu wysoko wykwalifikowanych tłumaczy z dużym doświadczeniem zawodowym.

Na potwierdzenie stosowania stawki minimalnej za 1 h pracy nie przedstawiono żadnych dowodów. W tym zakresie wykonawca w wyjaśnieniach dodatkowych z dnia 23.04.2021 r. wskazał jedynie, iż oświadcza, że stosuje minimalną stawkę w wysokości 18,30 zł brutto za godzinę pracy - czego nie można uznać za należyte potwierdzenie, a jak wynika z podstawowych wyliczeń zawartych w niniejszym odwołaniu - oświadczenie to nie ma odzwierciedlenia w rzeczywistości.

Izba podziela powyżej przedstawione stanowisko odwołującego, uznając zarzut za wykazany i udowodniony.

III. Zarzut naruszenia art. 89 ust. 1 pkt 3 PZP w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji - poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT, mimo że jej złożenie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, polegający na próbie użycia środków przekazanych w związku z epidemią COVID-19 do walki konkurencyjnej z innymi wykonawcami a ponadto - wobec próby manipulacji zawartej w drugich wyjaśnieniach jakoby wykonawca uzyskiwał dofinansowanie z PFRON.

Działanie wykonawcy VERBA TEXT polegające na:

- próbie wprowadzenia Zamawiającego w błąd co do istoty i znaczenia środków otrzymanych przez wykonawcę z Polskiego Funduszu Rozwoju i dotacji z Urzędu Pracy,
- próbie manipulacji polegającej na stwierdzeniu jakoby wykonawca uzyskiwał dofinansowanie z PFRON dla osób niepełnosprawnych w związku z wykonywaniem niniejszej umowy.
- należy oceniać jako naruszenie zasad uczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Wykonawca VERBA TEXT w złożonych wyjaśnieniach - uzasadniając cenę swojej oferty powołuje się na środki otrzymane z PFR i Urzędu Pracy - podczas gdy pomoc publiczna w tym zakresie nie ma żadnego wpływu na koszty wykonywania przedmiotowego zamówienia. Przyznana pomoc miała charakter jednorazowy - związany z ochroną miejsc pracy podczas obowiązywania pierwszych obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 w pierwszej połowie poprzedniego roku. Uzyskane przez wykonawcę środki nie mają znaczenia dla przedmiotowego zamówienia, a wskazanie ich jako jednego z elementów wpływających na

obniżenie ceny oferty jest manipulacją i w zamiarze miało wywołać u Zamawiającego przekonanie o faktycznym wpływie uzyskania tych środków na obniżenie oferty w przedmiotowym postępowaniu.

Powyższe działania wykonawcy wypełniają znamiona czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2020 r. poz. 1913):

Czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.

Manipulowanie przez wykonawcę informacjami oraz próba wprowadzenia Zamawiającego w błąd - w celu skutecznego uzasadnienia niskiej ceny oferty oraz w efekcie uzyskania zamówienia - jest działaniem sprzecznym z dobrymi obyczajami i narusza interesy innych przedsiębiorców - którzy wyceniając realnie przedmiot zamówienia - w wyniku działań wykonawcy sprzecznych z dobrymi obyczajami są pozbawieni możliwości uzyskania zamówienia.

Niegodne z dobrymi obyczajami jest próba „wykorzystania” środków otrzymanych w związku z pandemią COVID-19 w poprzednim roku - jako „argumentów” dotyczących swojej przewagi konkurencyjnej. Abstrahując od tego, że niemal każdy podmiot ponoszący stratę w porównaniu do tych samych miesięcy ubiegłego roku - otrzymał takie dofinansowanie (a więc nie jest to żaden argument dot. rażąco niskiej ceny), to sam fakt że środki otrzymane na utrzymanie miejsc pracy w związku z walką z pandemią są wykorzystywane jako próba „wytlumaczenia” rażąco niskiej ceny jest czynem nieuczciwej konkurencji.

W drugich wyjaśnieniach wykonawca Verba próbuje wskazywać jakoby uzyskiwał dofinansowanie z PFRON dla osób niepełnosprawnych. Jednocześnie - wykonawca ten nie wskazuje konkretnych osób, które miałyby takie dofinansowanie otrzymywać ani kwoty tego dofinansowania.

„kosztów stałych, a także politykę cenową Wykonawcy. Dodatkowo, Wykonawca nieustannie korzystał; korzysta i zamierza korzystać z innych form wsparcia jak: zatrudnienie osoby niepełnosprawnej (dofinansowanie PFRON), zatrudnienie osoby bezrobotnej skierowanej z urzędu pracy (dofinansowanie wyposażenia stanowiska pracy), zatrudnienie osoby 50+ (dofinansowanie do wynagrodzenia). Suma tych korzyści, w tym możliwość pozyskania i efektywnego wykorzystania ogólnodostępnych źródeł dofinansowania znacząco przyczynią się do faktycznego obniżenia kosztów pracy przy jednoczesnym zapewnieniu pełnego ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego pracowników i zleceniobiorców oraz stworzenia uczciwych warunków pracy. Wykonawca, w tym zakresie, oszacował zmniejszenie kosztów

pracy o 20%, co bezpośrednio przekłada się zwiększenie konkurencyjności, w tym zaoferowania korzystniejszej ceny usług."

Wykonawca twierdzi, że „OSZACOWAŁ ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW PRACY" o 20%. Należy zadać pytanie - a dlaczego nie 50% ? a dlaczego nie 30% ?

Należy również zadać pytania :

„Ilu niepełnosprawnych zatrudnia ?"

„czy zatrudnia tłumaczy niepełnosprawnych ?"

„czy może raczej zatrudnia tylko jedną osobę niepełnosprawną, która pracuje w biurze, względnie - utrzymuje czystość ?"

I to ma powodować, że ma 20% zmniejszenie kosztów pracy ?

Próba manipulacji osobami niepełnosprawnymi czy też osobami „defaworyzowanymi" w taki sposób - jest co najmniej działaniem niezgodnym z dobrymi obyczajami. Jest to klasyczny przykład manipulacji.

Abstrahując od tego, że ogólność twierdzeń na temat uzyskiwania dofinansowania sama w sobie jest dowodem na to, że wykonawca usiłuje użyć tych argumentów jako manipulacji, to należy podkreślić, że jest to próba wykorzystania niewielkiej wiedzy, jaką mają Zamawiający na temat dofinansowania dla osób niepełnosprawnych.

Należy w tym miejscu podkreślić, że dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych nie stanowi „dodatкового dochodu" wykonawcy, tylko przeznaczone jest dla przedsiębiorcy w związku z koniecznością zapewnienia odpowiednich warunków pracy i płacy dla takiej osoby.

Z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2020 r. poz. 426 z późn. zm.), wynikają szczególne uprawnienia pracowników z orzeczeniem o niepełnosprawności, tworzące koszt po stronie pracodawcy, w tym:

- krótszy wymiar czasu pracy - art. 15 ust 2 i art. 18 ust 1 ustawy o rehabilitacji art. 15 ust 2:

Czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo. (oznacza to, że wykonawca musi zatrudniać więcej takich osób w przypadku 8-godzinnego dnia pracy i ponosić większy koszt)

Art. 18 ust 1:

Stosowanie norm czasu pracy, o których mowa w art. 15, nie powoduje obniżenia wysokości wynagrodzenia wypłacanego w stałej miesięcznej wysokości.

Dodatkowa przerwa w pracy -art. 17 ustawy o rehabilitacji

Osoba niepełnosprawna ma prawo do dodatkowej przerwy w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek. Czas przerwy wynosi 15 minut i jest wliczany do czasu pracy.

dodatkowy urlop wypoczynkowy -art. 19 ust. 1 ustawy o rehabilitacji

Osobie zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym.

płatne zwolnienie od pracy - art. 20 ust 1-3 ustawy o rehabilitacji:

W przypadku osób, które mają tzw. lekki stopień niepełnosprawności — dofinansowanie jest niewielkie - wynosi 450 zł. Natomiast w przypadku osób zaliczanych do znacznego stopnia niepełnosprawności czy umiarkowanego stopnia niepełnosprawności - Przedsiębiorca musi uwzględniać wszystkie ww. dodatkowe koszty, jakie ponosi w związku z ich zatrudnieniem.

Natomiast ogólne twierdzenia o tym, jakoby wykonawca dzięki dofinansowaniu miał „o 20% niższe koszty” - są niczym innym tylko próbą wprowadzenia w błąd Zamawiającego, który może nie mieć wiedzy na temat dofinansowania PFRON i zasad jego wydatkowania.

Izba potwierdza naganność zaistniałej sytuacji ze strony wykonawcy wybranego, ale nie ocenia jej i nie wywodzi skutków z art.89 ust.1 pkt 3 ustawy Pzp. to jest nie uznaje, że zachowanie wykonawcy wybranego przez samo złożenie oferty kwalifikuje się do czynu nieuczciwej konkurencji czyli działania sprzecznego z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.

Oceniając materiał w sprawie a zwłaszcza wyjaśnienia wykonawcy wybranego z 29 stycznia 2021r. , jak i z dnia 23 kwietnia 2021r., który dokonuje sprostowań, czy też przyznania się do pomyłek, Izba nie stwierdza zagrożenia lub naruszenia interesu odwołującego, a raczej brak właściwego rozumienia instytucji wyjaśnienia ceny w trybie art.90 Pzp. po stronie wykonawcy wybranego.

IV. Zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 pkt 16 i 17 PZP oraz art. 89 ust. 1 pkt 3 Pzo - przez zaniechanie wykluczenia z postępowania lub odrzucenia oferty wykonawcy VERBA TEXT pomimo, że wykonawca ten - w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny z 29.01.2021 r. wprowadził Zamawiającego w błąd poprzez posługiwanie się referencjami wydanymi na inne

podmioty w taki sposób, aby utwierdzić go w przekonaniu, że to spółka Verba Text sp. z o.o. sp. k." wykonywała usługi na rzecz podmiotów wskazanych w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny.

Owszem potwierdziły się okoliczności co do posłużenia się doświadczeniem, czy też referencjami podmiotów, nie uczestniczących w postępowaniu, na okoliczność wyjaśnienia rażąco niskiej ceny. Niemniej wykonawca wybrany na pytanie zamawiającego wyjaśnił ściśle powiązania firm czy to kapitałowe, czy to zarządcze jak i posiadające ten sam adres siedziby. Sam wykonawca wybrany w toku postępowania przetargowego zmieniał nazwę i formułę organizacyjną. Izba zaistniałych nieporozumień nie ocenia tak rygorystycznie jak to czyni odwołujący. Tym bardziej, że sprawa została wyjaśniona na etapie postępowania przed zamawiającym, a wykonawca wybrany wyjaśnił okoliczności spowodowanych omyłek z jego strony, a zamawiający uznał je za usprawiedliwione. Stąd Izba nie uznaje zarzutu za wykazanego.

V. Zarzut naruszenia art. 91 ust. 1 PZP poprzez wybór oferty najkorzystniejszej wykonawcy, którego oferta powinna zostać odrzucona oraz poprzez zaniechanie wyboru oferty Odwołującego jako najkorzystniejszej, pomimo że po wezwaniu do wyjaśnień i odrzuceniu oferty wykonawcy VERBA TEXT — jako zawierającej rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia - oferta Odwołującego byłaby ofertą najkorzystniejszą.

Powyższy zarzut ma charakter wynikowy w stosunku do pozostałych zarzutów. Sam odwołujący powołuje się na charakter zarzutu jako konsekwencję powyższych zarzutów. W ocenie Izby zarzut nie zasługuje na uznanie za wykazany.

Izba uznaje za wykazane dwa zarzuty odnoszące się do rażąco niskiej ceny. Pozostałe zarzuty (od III do V) mają w ocenie Izby charakter uzupełniający, pomocniczy i wywodzący się z okoliczności wyjaśniania rażąco niskiej ceny. Ponadto zamawiający na skutek aktywnego działania odwołującego dwukrotnie oceniał wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, dwukrotnie dokonywał wyboru jako najkorzystniejszej oferty wykonawcy VERBA –TEXT i dwukrotnie, w ocenie Izby błędnie. W związku z tym Izba nie widzi podstaw do dzielenia kosztów w stosunku do uwzględnionych zarzutów.

Na podstawie § 7 ust. 2 pkt 1) i ust.3 pkt 1) i pkt 2) w zw. z § 5 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania z dnia 30 grudnia 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 2437) oraz art.557 i art.574 ustawy z dnia 11

września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019 ze zm.)
zasądzono na rzecz odwołującego od zamawiającego kwotę 16.845,00 złotych tytułem
zwrotu wpisu od odwołania i wynagrodzenia pełnomocnika odwołującego 1845 zł. według
złożonej faktury.

Przewodniczący: .....